



ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ
ТАЙЛАН
2021

Улаанбаатар хот
2022 он

ӨМНӨТГӨЛ

Хэвлэл мэдээллийн зөвлөл (ХМЗ) нь

- » Хэвлэл мэдээллийн эрх чөлөөг дэмжих
- » Нийгэмд сэтгүүлчид болон хэвлэл мэдээллийн байгууллагын хариуцлагыг дээшлүүлэх
- » Сэтгүүл зүйн ёс зүй болон мэргэжлийн стандартыг хөгжүүлэх
- » Сэтгүүлчдийн хараат бус байх эрхийг хамгаалах зорилгын дор үйл ажиллагаа явуулдаг сэтгүүлч, ажил олгогч, салбарын эвсэл холбоод, мэргэжлийн байгууллагуудын санаачилга, амжилттай хамтын ажиллагааны үр дүнд 2015 оны эхээр байгуулагдсан хэвлэмэл, цахим, радио, телевизийн хараат бус, салбарын өөрийн зохицуулалтын байгууллага юм.

Хэвлэл мэдээллийн зөвлөл нь энэ онд хэвлэл мэдээллийн байгууллага, редакцын мэргэжлийн ёс зүйн хэм хэмжээг сахиулах, иргэн, байгууллага аж ахуйн нэгжээс редакцын нийтлэл, нэвтрүүлэгт гаргасан өргөдөл гомдлыг барагдуулах үндсэн чиг үүргээ амжилттай хэрэгжүүллээ.

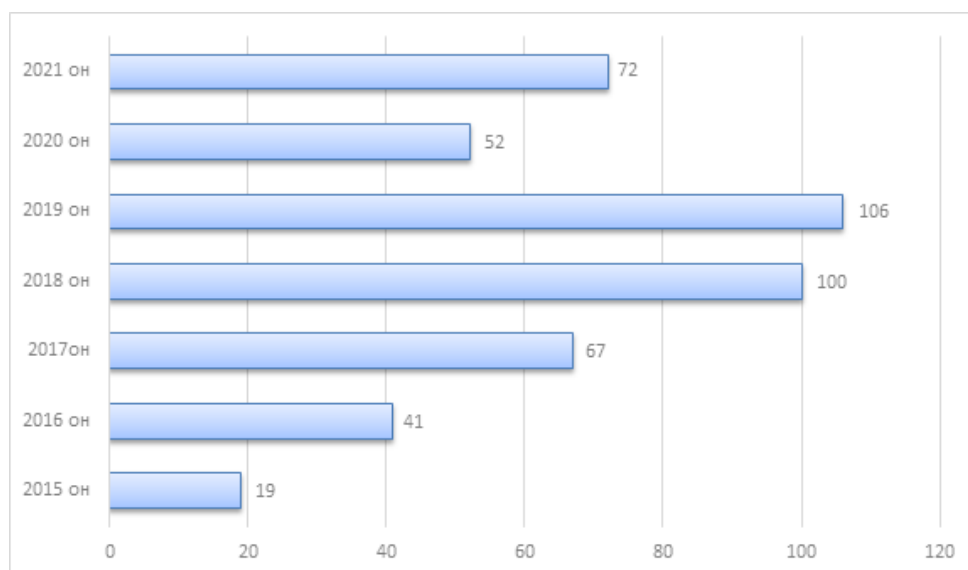


Нэг: ӨРГӨДӨЛ, ГОМДОЛ ШИЙДВЭРЛЭЛТ

Хэвлэл мэдээллийн зөвлөл нь Сонин, сэтгүүл, сайтын Ёс зүйн хороо, Радио, телевизийн Ёс зүйн хороотойгоор үйл ажиллагаагаа явуулдаг бөгөөд тус хороод нь иргэн, байгууллагаас ирүүлсэн гомдлыг Хэвлэл мэдээллийн зөвлөл НҮТББ-ын дүрэм, Үйл ажиллагааны журам, Гомдол хүлээн авах, барагдуулах журам, Хэвлэл мэдээллийн ёс зүйн зарчимд тулгуурлан хэлэлцэж дүгнэлтээ гаргадаг.

Хэвлэл мэдээллийн зөвлөл 2015 оноос 2021 оныг дуустал нийт 457 өргөдөл гомдлыг хүлээн авч шийдвэрлэжээ.

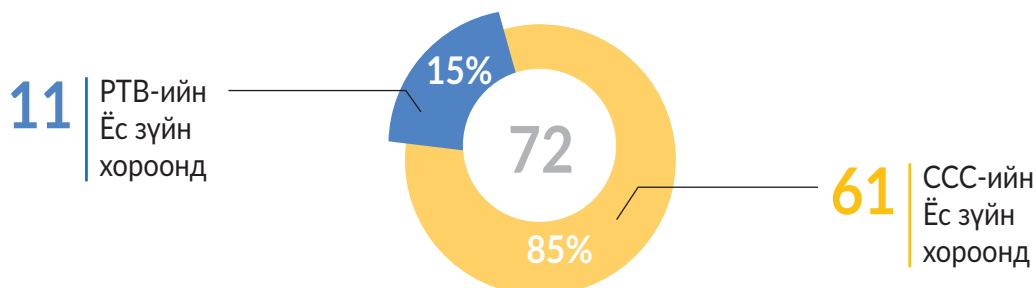
**Хэвлэл мэдээллийн зөвлөлд иргэдээс ирүүлсэн
гомдлын тоо /2015-2021 онд/**



2021 оны нэгдүгээр сараас арванхоёрдугаар сар хүртэлх хугацаанд нийт 72 өргөдөл гомдлыг хүлээн авсан. Үүнээс:

- РТВ-ийн Ёс зүйн хороонд 11 (15%)
- CCC-ын Ёс зүйн хороонд 61 (85%)

гомдол тус тус хаяглагдсан байна.



ХМЗ-өөс өргөдөл гомдлыг шийдвэрлэсэн байдал:

Нийт 72 өргөдлийн 25-ыг ГХАБЖ-ын 2.3-ын дагуу хугацаа хэтэрсэн, материалаа бүрэн бүрдүүлж өгөөгүй, ХМЗ-ийн чиг үүрэгт хамаарахгүй, гомдол үндэслэлгүй зэрэг шалтгаанаар Ажлын албанаас урьдчилсан хяналт хийж шийдвэрлэсэн.

Долоон гомдол гаргагч өргөдлөө буцаан татсан.

Ингээд сэтгүүл зүйн 40 бүтээлд хаягласан гомдлыг Ёс зүйн хоёр хорооны зургаан удаагийн хуралдаанаар сэтгүүл зүйн ёс зүйн зарчмыг зөрчсөн, эс зөрчсөн талаар нягтлан хэлэлцэж, ГХАБЖ -ын 6.3-ийн дагуу дараах дүгнэлтийг гаргасан.

- 1) ГХАБЖ -ын 6.3.1-ийн дагуу 17 редакцыг Хэвлэл мэдээллийн ёс зүйн зарчим зөрчөөгүй гэдгийг олон нийтэд мэдээлэх;
- 2) ГХАБЖ -ын 6.3.2-ын дагуу 9 редакцыг зөрчлөө өөрсдөө залруулсан, уучлал гуйсныг мэдэгдэж, нэрийг дурьдахгүйгээр олон нийтэд мэдээлэх;
- 3) ГХАБЖ -ын 6.3.3-ийн дагуу 14 редакцыг Хэвлэл мэдээллийн ёс зүйн зарчим зөрчсөн тул нэрийг дурьдаж олон нийтэд мэдээлэх зэрэг болно.

Ёс зүйн хороодын дүгнэлтээс харахад хариуцагч хэвлэл мэдээллийн редакцууд Хэвлэл мэдээллийн ёс зүйн зарчмын 1.1-т заасан “Мэдээлэл нь үнэнд нийцсэн эсэхийг баталгаажуулж, санамсаргүй алдаа гаргахаас зайлсхийнэ” гэсэн заалтыг нийтлэг зөрчжээ.

ХМЗ-д гомдол гаргагсдыг ангилж харвал:

- Жирийн иргэн 44 хувь
- Улс төрч, төрийн албан хаагч, төрийн байгууллага 30 хувь
- Бизнесийн байгууллага 22 хувь
- Бусад 4 хувь байна.





Хоёр. УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН БОДЛОГЫН ШИЙДВЭРҮҮД:

ХМЗ-ийн Удирдах зөвлөл нь сонин/сэтгүүл, радио/телевиз, цахим сайтууд, орон нутгийн хэвлэл мэдээлэл, олон нийт/санаачлагчдын бүлэг гэсэн таван салбар бүлгийг төлөөлөх 15 хүний бүрэлдэхүүнтэй.

ХМЗ НҮТББ-ын дүрмийн 10.2-т заасны дагуу ажлын албанаас санал оруулсан үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, төсвийг батлах, гүйцэтгэлд хяналт тавих, зөвлөмж чиг үүрэг өгөхөөс гадна хэвлэлийн эрх чөлөөг хамгаалах, хэвлэл мэдээллийн өөрийн зохицуулалтыг бэхжүүлэхтэй холбоотой бодлогын шийдвэрүүдийг гаргадаг.

2021 онд ХМЗ-ийн Удирдах зөвлөл гурван удаагийн хурал хийж, дараах бодлогын баримт бичгүүдийг хэлэлцэн баталжээ.

- 1) Үйл ажиллагааны журмын 2.2-т нэмэлт өөрчлөлт орууллаа.
- 2) Удирдах зөвлөлийн дарга Ч.Номин Соёлын сайдаар томилогдож төрийн албанд ажиллах болсонтой холбоотойгоор ХМЗ-ийн удирдах зөвлөлийн гишүүн бөгөөд даргын үүргээс чөлөөлөв. (3-р сарын 29)
- 3) ХМЗ-ийн гишүүд зургаан жилийн хугацаатай сонгогддог бөгөөд анхны гишүүдийн бүрэн эрхийн хугацаа дууссантай холбогдуулан салбарын өөрийн зохицуулалтын тогтолцоог төлөвшүүлэн хөгжүүлэхэд үнэтэй хувь нэмэр оруулсан анхны гишүүддээ талархал илэрхийлэв. (6-р сарын 16)
- 4) Удирдах зөвлөлд орон нутгийн сэтгүүлчийн төлөөлөл болгон Орхон аймгийн ETV телевизийн захирал, сэтгүүлч Б.Мөнгөнтуяаг, РТВ-ийн ёс зүйн хороонд радио, телевизийн сэтгүүлчийн төлөөлөл болгон NTV телевизийн Мэдээ, шуурхай нэвтрүүлгийн газрын захирал Б.Ундрахжаргалант, МҮОНРТ-ийн сэтгүүлч, редактор Г.Батзаяа нарыг, орон нутгийн сэтгүүлчийн төлөөлөл болгон Орхон аймгийн NBTV телевизийн редактор Т.Атарбаярыг, CCC-ын ёс зүйн хороонд олон нийтийн төлөөлөл болгон МУБИС-ийн Сэтгүүл зүйн тэнхимийн эрхлэгч С.Амартүвшин, Мэргэжлийн социологичдын холбооны үүсгэн байгуулагч, тэргүүн Н.Батзориг нарыг, сайтын эзний төлөөлөл болгон Ubn.mn сайтын захирал Г.Лхагвадорж, Peak.mn сайтын захирал Ц.Цэрэндолгор нарыг, сайтын сэтгүүлчийн төлөөлөл болгон news.mn сайтын ерөнхий редактор Ш.Оюунчимэгийг сонгов (10-р сарын 20)
- 5) Дэлхий нийтээр нүүрлэсэн Ковид-19 цар тахлын үед үнэн бодит, баталгаатай, найдвартай мэдээлэл иргэдийн амьдралд улам чухал болж, сэтгүүлчдийн мэдээлэл олж авах, түгээх эрхийг оролцогч талуудад ойлгуулах, хэвлэл мэдээлэл-иргэн-төр гэсэн гуравласан холбоо бүхий мэдээлэл харилцааг үр дүнтэй бөгөөд оновчтой явуулах хэрэгцээ өсөн нэмэгдсэн. Иймээс ХМЗ-өөс “Баталгаатай мэдээлэл амьдралыг аварна” уриан дор хямралын мэдээллийн харилцааны (CCC - Crisis Communication Charter) оролцогч талуудын үндэсний бүлэг үүсгэх, чадавхжуулах хөтөлбөрийг Дойче Велле Академитай хамтран хэрэгжүүлэхийг УЗ-өөс дэмжив (10-р сарын 20)
- 6) ХМЗ НҮТББ-ын дунд хугацааны (2021-2023 он) стратеги төлөвлөлтийг хэлэлцэж батлав. Уг стратеги төлөвлөлтөд дараах үндсэн дөрвөн үйл ажиллагааг тэргүүлэх чиглэлээр сонголоо. (10-р сарын 20)



Үүнд:

- Гомдол хүлээж авах, барагдуулах үйл ажиллагааны өнөөг хүртэл хуримтлуулсан туршлагыг уламжлуулж, чадавхийг нэмэгдүүлэх замаар чанарт ахиц гаргана.
- Хэвлэл мэдээллийн өөрийн зохицуулалтын санхүүжилтийн олон талт байдлыг хөгжүүлэх замаар тогтвортой хөгжлийг дэмжинэ.
- Хэвлэл мэдээллийн эрх зүйн орчинг сайжруулах, хэвлэлийн эрх чөлөөг хамгаалан бататгахад олон талын оролцоог хангасан төрөл бүрийн үйл ажиллагаагаар дэмжлэг үзүүлнэ.
- Нийгмийн онцгой нөхцөл байдалд оролцогч талуудын хамтын ажиллагаа, харилцан ойлголцлыг бэхжүүлэх замаар хэвлэлийн эрх чөлөө, мэдээлэл авах эрхийг хамгаалан бататгана.

Түүнчлэн Удирдах зөвлөлийн гишүүд нэг удаагийн сургалтад хамрагдаж, ХМЗ-ийн үйл ажиллагааг сайжруулах, бие даасан хараат бус өөрийн зохицуулалтын байгууллагыг санхүүгийн хувьд тогтвортой хөгжүүлэх төлөвлөгөө зэргийг хэлэлцлээ.



Хэвлэл мэдээллийн зөвлөл

ХЭВЛЭЛ МЭДЭЭЛЛИЙН ЕС ЗҮЙН ЗАРЧИМЫГ ЗӨРЧСӨН ГЭСЭН 385 ГОМДЛЫГ ХЭВЛЭЛ МЭДЭЭЛЛИЙН ӨӨРИЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГА ХҮЛЭЭН АВЧ ШИЙДВЭРЛЭЖЭЭ

Хэвлэл мэдээллийн зөвлөлд иргэдээс ирүүлсэн гомдлын тоо /2015-2020 онд/

Он	Гомдлын тоо
2020	52
2019	106
2018	100
2017	87
2016	41
2015	19

ХМЗ 2015-2020 онд нийт **385** гомдол хүлээн авав.

- **267 (70%)** өргөдлийг Ес зүйн хороодын хурлаар хэлэлцэн шийдвэрлэв.
- **118 (30%)** –ийг гомдлыг Ажлын албанаас журмын дагуу шийдвэрлэв.

Ес зүйн хороодын шийдвэр:

- 78% нь Ес зүйн зарчим зөрчсөн.
- 22% нь Ес зүйн зарчим зөрчөөгүй.
- Зөрчил: 1.1, 1.2, 1.6, 1.8

Next slide

No Notes.

Your microphone is not working.

Гурав. “ХЭВЛЭЛ МЭДЭЭЛЛИЙН БОДЛОГО” ЦУВРАЛ ДУГУЙ ШИРЭЭНИЙ ЯРИЛЦЛАГА

Хэвлэл мэдээллийн зөвлөлөөс Фридрих-Эбертийн Сангийн Монгол дахь суурин төлөөлөгчийн газартай хамтран “Хэвлэл мэдээллийн бодлого” цуврал дугуй ширээний ярилцлагыг 2018 онд эхлүүлсэн. Уг уламжлалын дагуу 2021 оны 9 дүгээр сарын 29-ний өдөр #6 “Нийгмийн хэвлэл мэдээллийн зохицуулалт” сэдвийн хүрээнд хэлэлцүүлэг хийлээ.

Хэлэлцүүлэгт ХЗДХЯ, МУЕПГ, СЕХ, ШӨХТГ, ХХЗХ, ШЕЗ, ХЭҮК зэрэг байгууллагууд, мөн редакторууд, хэвлэл мэдээллийн салбарын эвсэл холбоод болон Монголын хуульчдын холбоо, Фаро групп ХХК зэрэг төрийн болон төрийн бус байгууллага, хувийн хэвшлийн төлөөллүүд оролцов.

Уулзалтаар Эрэн сурвалжлах сурвалжлагчдын төлөө төвийн гүйцэтгэх захирал Ц.Тамир “Сонгуулийн сурталчилгааны үеийн фэйсбүүк орчин дахь мониторинг” сэдвээр, хуульч, судлаач Л.Галбаатар “Ерөнхийлөгчийн сонгуулийн үеэр цахим орчинд үзэл бодлоо чөлөөтэй илэрхийлэх, хэвлэн нийтлэх эрх зүйн орчин” сэдвээр, ХХЗХ-ны Интернэтэд суурилсан үйлчилгээ, технологийн хэлтсийн мэргэжилтэн Г.Баттулга “Ерөнхийлөгчийн сонгуулийн сурталчилгааны үеийн нийгмийн мэдээллийн сүлжээний зохицуулалт” сэдвээр, Глоб интернэйшнл төвийн хуульч Б.Пүрэвсүрэн “Нийгмийн хэвлэл мэдээллийн зохицуулалт: зарим улсын туршлага, санал” сэдвээр тус тус илтгэл танилцуулав.

“Хэвлэл мэдээллийн бодлого” зургаа дахь цуврал дугуй ширээний ярилцлагын үеэр хэлэлцсэн “Нийгмийн хэвлэл мэдээллийн зохицуулалт”-ыг тойрсон асуудлын хүрээнд уг асуудалд хамааралтай оролцогч талуудад хандсан зөвлөмж гаргаж хүргүүлэв.

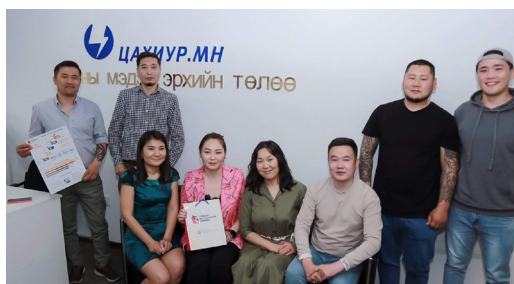




Дөрөв. СЭТГҮҮЛ ЗҮЙН ЧАНАРЫН ЦУВРАЛ СУРГАЛТ, УУЛЗАЛТУУД

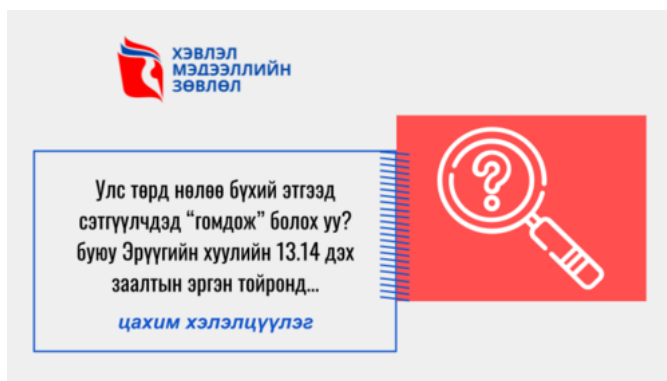
1-12 дугаар сар

ХМЗ-ийн ажлын албанаас редакцуудын уулзалтыг тогтмол хийж, нийт 9 хэвлэл мэдээллийн байгууллагад зочлон, хэвлэл мэдээллийн өөрийн зохицуулалт, ёс зүйн зарчим, сэтгүүлчийн аюулгүй байдлын талаар мэдээлэл хийлээ. Үүнд Масс агентлаг болон humanz.mn, tug.mn, peak.mn, ubn.mn, tur.mn, news.mn, presscenter.mn, tsahiur.mn сайтууд багтаж байна.



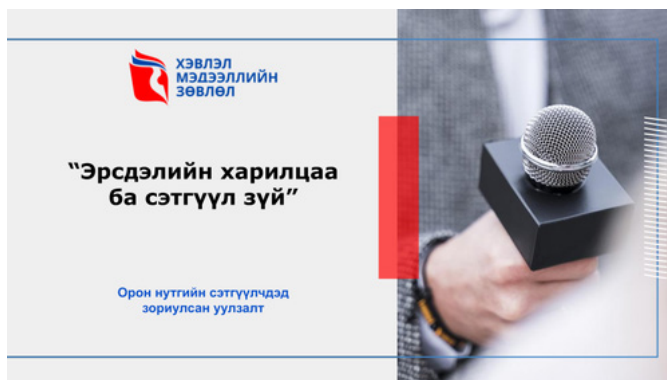
Гуравдугаар сар

Хууль зүйн мэдээлэл, судалгааны хамтын ажиллагааны нийгэмлэгтэй хамтран одоо мөрдөгдөж буй Эрүүгийн хуулийн 13.14 дэх заалтын хууль зүйн үр дагавар, түүнийг өөрчлөн сайжруулах хэрэгцээ шаардлага, мөн тус заалтыг өөрчлөхөөр УИХ-ын нэр бүхий бусад гишүүдээс санал болгож буй төслийн талаар хэлэлцүүлэг зохион байгууллаа. Хэлэлцүүлэгт УИХ-н гишүүн Б.Энхбаяр оролцож хуулийн төслийн талаарх үзэл баримтлалаа танилцуулсан бол илтгэгчээр хуульч Д.Оросоо, Б.Пүрэвсүрэн нар оролцож мэдээлэл хийлээ.



Гуравдугаар сар

Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн холбоо, Орон нутгийн телевизүүдийн холбоотой хамтран “Эрсдэлийн харилцаа ба сэтгүүл зүй” сэдэвт цахим уулзалт зохион байгуулав. Уулзалтаар Ковид-19 цар тахлын үеийн сэтгүүл зүйн үүрэг, эрсдэлийн үед редакцын баримтлах бодлого, ёс зүйн зарчимын талаар мэргэжилтнүүд мэдээлэл хийж, санал солилцсон.

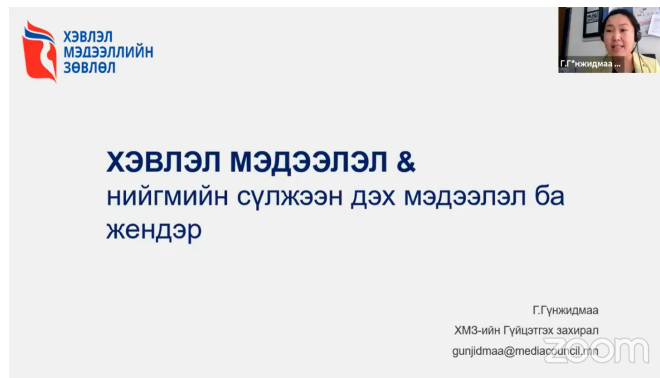


Гуравдугаар сар

Монгол улсын ерөнхий прокурорын газраас зохион байгуулсан Прокурорын байгууллагын удирдах ажилтны 2021 оны нэгдсэн зөвлөгөөний хүрээнд “Прокурор олон нийттэй харилцах нь” сэдэвт сургалтын үеэр ХМЗ-ийн гүйцэтгэх захирал Г.Гүнжидмаа “Монголын хэвлэл мэдээллийн өнөөгийн байдал болоод хэвлэл мэдээллийн өөрийн зохицуулалт” сэдэвт илтгэл танилцууллаа.

Тавдугаар сар

“Цахим орчин дахь хүний эрхийн мэдрэмжтэй, хүчирхийллийн агуулгагүй харилцаа” цахим хэлэлцүүлэгт Хэвлэл мэдээллийн зөвлөлийн гүйцэтгэх захирал Г.Гүнжидмаа оролцож, “Хэвлэл мэдээлэл, нийгмийн сүлжээн дэх мэдээлэл ба жендэр” сэдэвт илтгэл тавив.



Тавдугаар сар

Дэлхийн хэвлэлийн эрх чөлөөний өдөр “Мэдээлэл нийтийн сайн сайхны төлөө байх нь” гэсэн сэдвийн хүрээнд болж өнгөрлөө. ХМЗ-өөс сэтгүүлч, редакцын чөлөөтэй ажиллах боломжийг олгож, ёс зүйгээ мөрдөж ажиллах эрх зүйн таатай орчин бүрдүүлэхийг төрийн болон төрийн бус бүх байгууллагад уриалав. Уриалга гаргасныг 10 гаруй хэвлэл мэдээллийн байгууллага дэмжин олон нийтэд түгээлээ.



Дэлхийн Хэвлэлийн эрх чөлөөний өдрийг тохиолдуулан УРИАЛАХ НЬ

Дэлхийн Хэвлэлийн эрх чөлөөний өдрийг жил бүрийн тавдугаар сарын 3-ны өдөр тодорхой уриан дор тэмдэглэдэг уламжлалтай. Энэ оны хувьд “Мэдээлэл нийтийн сайн сайхны төлөө байх нь” гэсэн сэдвийн хүрээнд тэмдэглэж байна.

Хүн төрөлхтөн өмнө нь хэзээ ч байгаагүй мэдээллийн их урсгал дунд амьдрах боллоо. Харин энэ их мэдээллийн урсгал хүмүүний нийгмийн сайн сайхны төлөө байна уу, үгүй юу гэдгийг хүн бүр өөрсдөөсөө асууж тунгаах цаг болсныг “Мэдээлэл нийтийн сайн сайхны төлөө байх нь” гэсэн уриа сануулж байна. Мэдээлэл ямар үед нийтийн сайн сайхны төлөө байх вэ? Мэдээлэл үнэн бодит, тэнцвэртэй, баталгаатай.

Тавдугаар сар

Ковид-19 цар тахлын үеийн ХМБ-ын эдийн засгийн чадамж, бизнесийн нөхцөл байдал санал асуулгын судалгааны асуулга боловсруулж, аргачлалыг бэлтгэв.

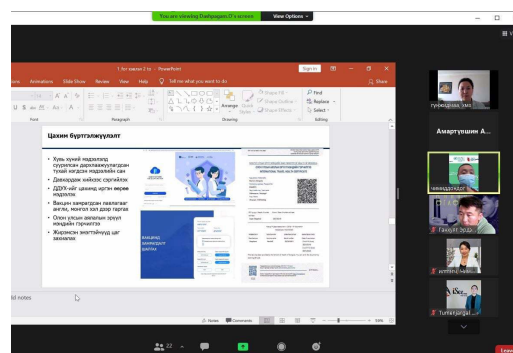
Тавдугаар сар

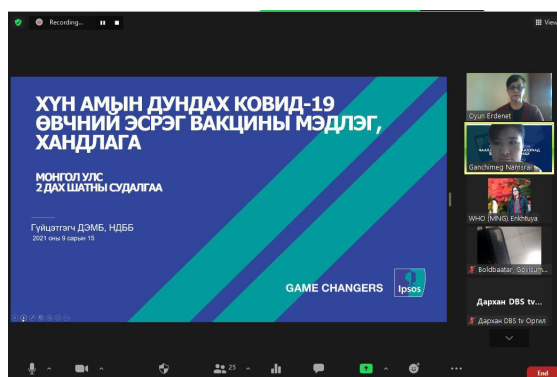
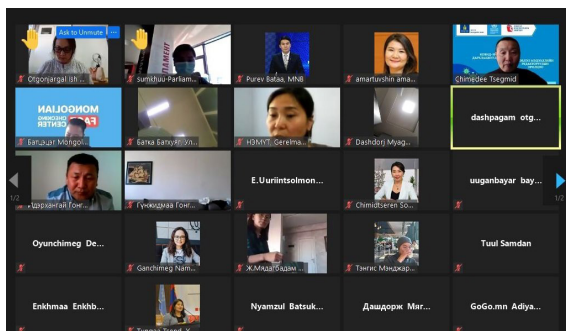
5 дугаар сарын 27-ны өдөр “Мэдээллийн эх сурвалжаа нууцлах эрх” сэдэвт цахим хэлэлцүүлэг зохион байгуулж, эх сурвалжаа нууцлах эрхийг хуулиар баталгаажуулах шаардлагын хүрээнд ярилцлаа. Илтгэгчээр хуульч Д.Оросоо, сэтгүүл зүйн багш Ц.Чимэддондог нар оролцов. Улаанбаатар хот болон хөдөө орон нутгийн сэтгүүлч, редакторууд, хэвлэл мэдээллийн салбарын судлаач, хуульчдаас бүрдсэн 30 орчим хүн оролцсон.



6-9 дүгээр сар

ЭМЯ-тай хамтран ДЭМБ-ын дэмжлэгтэйгээр сэтгүүлч, сурвалжлагчдад зориулсан зургаан удаагийн цуврал сургалт, хэлэлцүүлгийг зургадугаар сарын 23-наас есдүгээр сарын 15-ныг хүртэлх хугацаанд зохион байгуулав. Сургалт, хэлэлцүүлэг нь коронавируст халдварын эсрэг дархлаажуулалтын тухай шинжлэх ухаанд суурилсан мэдлэг, мэдээлэл олгох, хэвлэл мэдээллийнхнийг салбарын хараат бус эрдэмтэн, судлаачидтай харилцаа холбоо үүсгэхэд нь “гүүр” болох, хэвлэл мэдээллээр баталгаатай, үнэнд нийцсэн мэдээллийг түгээхэд дэмжлэг үзүүлэх зорилготой байв. Тодруулбал, “Ковид 19-ийн эсрэг дархлаажуулалтын үеэр бид хэрхэн ажиллав” оролцогч талуудын хамтарсан уулзалт, хэлэлцүүлэг, “Ковид19-ийн эсрэг дархлаажуулалтыг хэрхэн сурвалжлах вэ?”, “Ковид 19-ийн эсрэг дархлаажуулалтын тухай хамтдаа хэлэлцье” сэдэвт сургалтууд зохион байгуулж, Коронавируст халдварын эсрэг дархлаажуулалтын талаар хэвлэл мэдээллийн хэрэгслүүд хэрхэн мэдээлж буйд дүн шинжилгээ хийх, түүнд тулгуурлан мэдээлэл харилцааны ажлыг төлөвлөх зөвлөмж боловсруулах мониторингийг хийж гүйцэтгэв. Дээрх цуврал сургалт, хэлэлцүүлэгт давхардсан тоогоор 200 гаруй сэтгүүлч, редактор, мэдээний сурвалжлагчид Улаанбаатар хот болон орон нутгаас оролцсон.

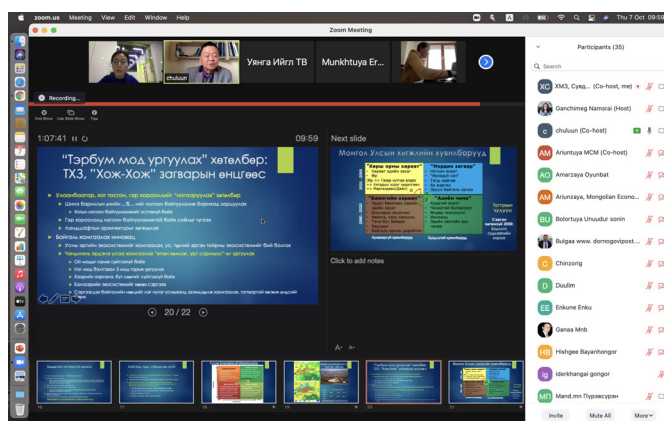






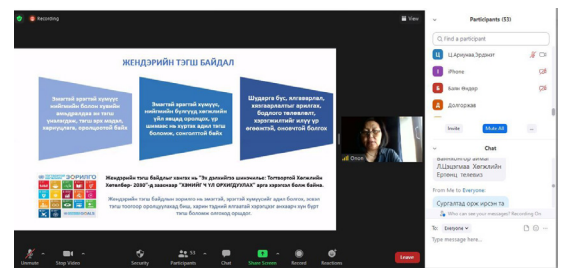
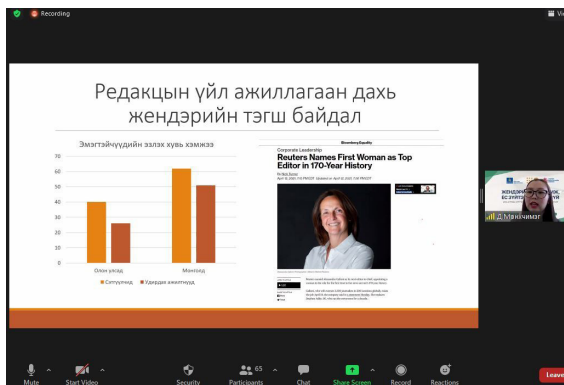
10-11 дүгээр сар

Монгол Улс дахь НҮБ-ын Суурин төлөөлөгчийн газартай хамтран “Тогтвортой хөгжлийн 17 зорилгын талаар мэдлэг дээшлүүлэх сэтгүүлчдэд зориулсан сургалт” зохион байгуулав. Сургалт 10 дугаар сарын 6-наас 8-ны өдрүүдэд цахимаар болж, Улаанбаатар хот, орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн байгууллагаас 40 гаруй сэтгүүлч оролцсон. Сургалтад хамрагдсан сэтгүүлчдийн дунд сэтгүүл зүйн бүтээлийн тэтгэлэгт уралдаан зарлаж, сэтгүүл зүйн мэргэжлийн болон ёс зүйн шаардлага хангасан бүтээл бэлтгэх тэтгэлгийг таван сэтгүүлчид өглөө. Мөн хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх, өргөжүүлэх зорилготой “Өглөөний цай бизнес уулзалт”-ыг 11 дүгээр сарын 11-нд зохион байгуулж НҮБ-ын Суурин төлөөлөгчийн газар, түүний системийн байгууллагуудын удирдлага, мэргэжилтнүүд болон 20 орчим хэвлэл мэдээллийн байгууллагын ерөнхий редакторууд оролцлоо.



9-12 дугаар сар

БНСУ-ын Олон улсын хамтын ажиллагааны агентлаг (КОЙКА), НҮБ-ын Хөгжлийн Хөтөлбөртэй хамтран хэрэгжүүлж буй “Монгол Улсад шийдвэр гаргах түвшинд жендэрийн тэгш байдлыг нэмэгдүүлэх, эмэгтэйчүүдийн оролцоог дэмжих нь” төслийн хүрээнд ХМЗ-өөс “Улс төрийг мэдрэмжтэй мэдээлье” сургалтын хөтөлбөрийг санаачлан боловсруулав. Хөтөлбөрт “Улс төрийн шийдвэр гаргах түвшин дэх Эмэгтэйчүүдийн оролцоо ба жендэрийн мэдрэмжтэй сэтгүүл зүй”, “Үл үзэгдэх эмэгтэйчүүд: Эх сурвалжийн хүйсийн тэнцвэртэй байдлыг хангах нь”, “Сайн эхнэр, сайн ээж, төгс үлстөрч: Хэвлэл мэдээллийн агуулга дахь хэвшмэл ойлголт”, “Үзэн ядах үг хэллэг, жендэрийн мэдрэмжгүй агуулгын үр дагавар” гэсэн агуулгыг тусгасан. Энэ хүрээнд нийт 13 удаагийн сургалт, үйл явдлыг амжилттай зохион байгуулж нийт 260 гаруй хүнийг хамруулав.

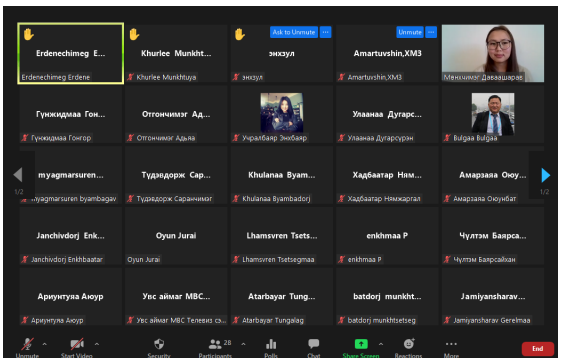


ХЭВЛЭЛ МЭДЭЭЛЭЛИЙН ХЭВЭЛ

МЭДЭРЭМЖТЭЙ МЭДЭЭЛЭЙ

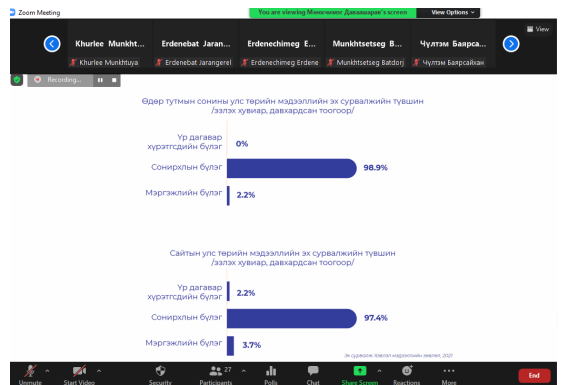
Орон нутгийн сэтгүүлчид та бүхнийг "Улс төрийг мэдрэмжтэй мэдээлэл" цахим уулзалтад урьж байна

2021.12.24, Баасан гарагт, 10:00-11:30 минутад



Топ 30 эх сурвалж сайтын мэдээллийн нийт аман эх сурвалжийн 74 хувийг бүрдүүлж байна

Х.Баттулга	Д.Амарбалсгалан	Ж.Бат-Эрдэнэ
С.Амарсайхан	С.Ганбаатар	С.Эрдэнэ
П.Оюун-Эрдэнэ	Х.Нямбаатар	Б.Пүрэвдорж
Г.Занданбаатар	Д.Цогтбаатар	В.Энхбаатар
У.Хурэлсух	Ж.Сүхбаатар	Г.Дамдинням
Д.Доржсүрэн	П.Энх-Амгалан	Ж.Мөнхбат
Д.Сарангэрэл	Н.Энхбаатар	Д.Мандсайхан
С.Батбаяр	Д.Ганбат	Н.Алтанхууль
Ж.Ганбаатар	Д.Сүмъяабаатар	Ө.Энхтүвшин
С.Саванзуу	Д.Тогтохсүрэн	Ч.Ундрав



Арванхоёрдугаар сар

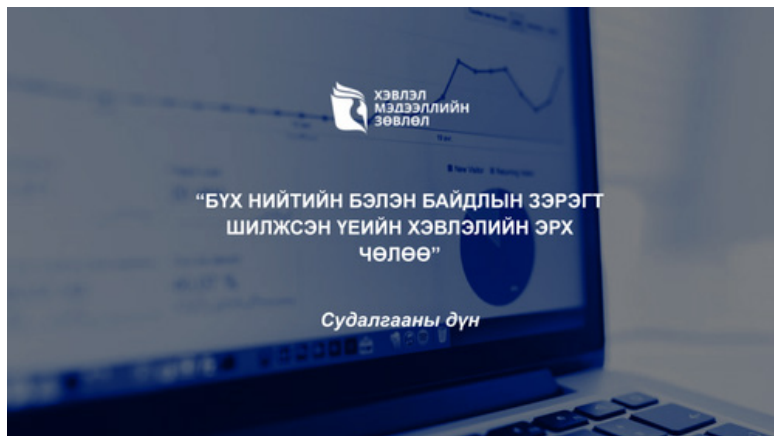
Хэвлэл мэдээллийн зөвлөл нь хагас жил тутамд бүх гишүүддээ зориулсан чадавхжуулах сургалтыг тогтмол хийдэг. 2021 оны ээлжит сургалтыг 12 дугаар сарын 18, 19-ний өдрүүдэд Хаадын тамга ресортэд амжилттай зохион байгууллаа. Сургалтад ХМЗ-ийн Удирдах зөвлөл, ёс зүйн хороод болон ажлын албаны 30 гаруй төлөөлөл хамрагдаж, 2021 оны үйл ажиллагааны тайлангаа сонсож, амжилт ололт болон цаашид анхаарах сургамжуудаа хэлэлцлээ. Сургалтын эхний өдөр ХМЗ-ийн хуульч Л.Галбаатар, ССС-ын ёс зүйн хорооны даргын үүрэг гүйцэтгэгч Д.Нарантуяа, РТВ-ийн ёс зүйн хорооны дарга Ш.Сүхбаатар, Удирдах зөвлөлийн гишүүн С.Шаравдорж, РТВ-ийн ёс зүйн хорооны орлогч дарга Ц.Чимэддондог нар мэдээлэл хийж, хэлэлцүүлэг өрнүүлэв. Харин хоёр дахь өдөр сэтгүүл зүйн сургагч багш Д.Мөнхчимэгийн “Мэдрэмжтэй мэдээлье – олон улсын сайн туршлагууд, ХМЗ – BBC-гийн 50:50 хөтөлбөрт нэгдэх боломж” мэдээллээр эхэлж, ХМЗ-ийн ССС-ын ёс зүйн хорооны гишүүн Э.Энэрэлийн “Мэдрэмжтэй мэдээлэхэд тулгардаг нийтлэг бэрхшээл” кейс хэлэлцүүлгээр үргэлжилсэн юм.



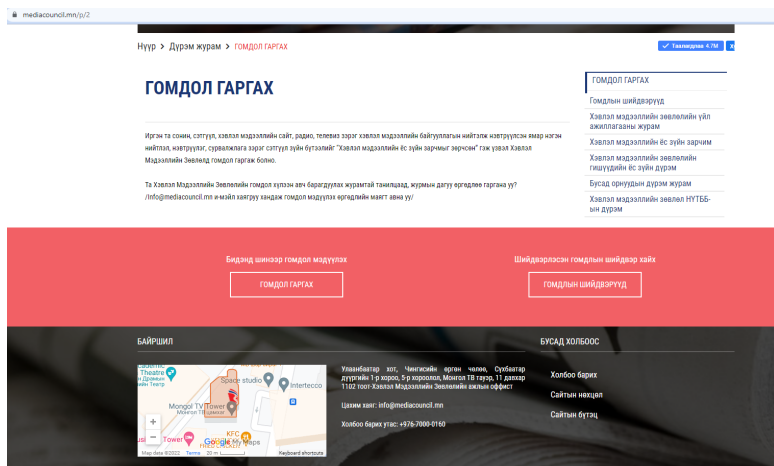


Тав. ОЛОН НИЙТЭД ХАНДСАН АЖЛУУД:

- “Бүх нийтийн бэлэн байдлын үеийн хэвлэлийн эрх чөлөө” санал асуулгыг 300 сэтгүүлчийг хамруулан зохион байгуулж, үр дүнг редактор, сэтгүүлчдэд болон төр засгийн байгууллагуудад танилцуулсан. Судалгааны дүнгээр цар тахлын үед Монгол улсад хэвлэлийн эрх чөлөө хумигдсан хэмээн нийт оролцогчдын 91 хувь хариулсан юм. Гол саад бэрхшээл нь нэг урсгалт мэдээлэл зонхилсон, эх сурвалжийн дутагдалд орсон, албаны мэдээлэл зөрүүтэй байсны улмаас мэдээллийг нягталж шалгахад хүндрэл гарсан, хэвлэл мэдээллийн байгууллагуудыг ялгаварлан гадуурхсан, хөл хорио тогтоосон зэргийг дурьдсан байв. (2-3 сар)



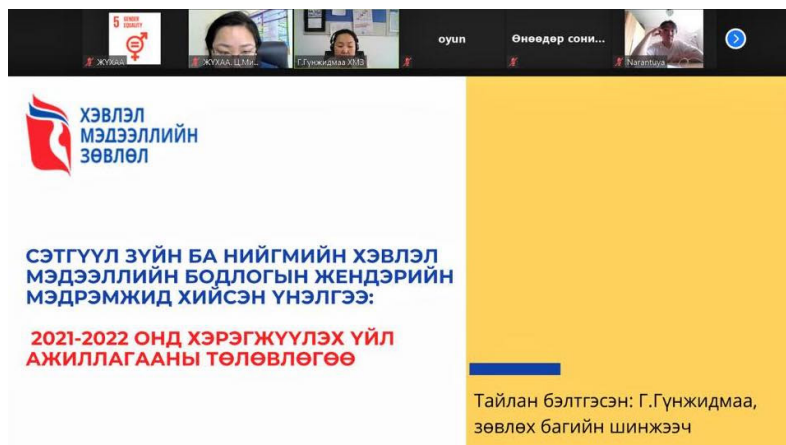
- Хэвлэл мэдээллийн зөвлөлийн mediacouncil.mn веб сайт 2020 оны намар гомдол хүлээн авах цэстэй болсон - <https://www.mediacouncil.mn/signin/>. Ингэснээр 2021 оны 1-р сараас эхлэн гомдол гаргагчид цахимаар гомдол гаргаж эхлэв. (Нэгдүгээр сар)



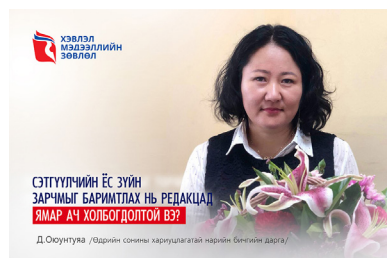
- ДЭМБ-ын дэмжлэгтэйгээр Ковид-19 цар тахлын үеийн шуурхай, хариу арга хэмжээ авах багийнхныг чадавхжуулах “Эрсдэлийн харилцаа ба сэтгүүл зүй” сэдвийн хүрээнд 11 цагийн мэдээнд мониторинг хийх, сургалтын хөтөлбөр, гарын авлага боловсруулах, сургагч багш нар бэлтгэх ажлыг мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран зохион байгууллаа.

Энэ хүрээнд мэдээлэл харилцааны мэргэжлийн багш нарын багтай хамтран “Сургагч багш бэлтгэх” сургалтыг зохион байгуулав. (Хоёрдугаар сар)

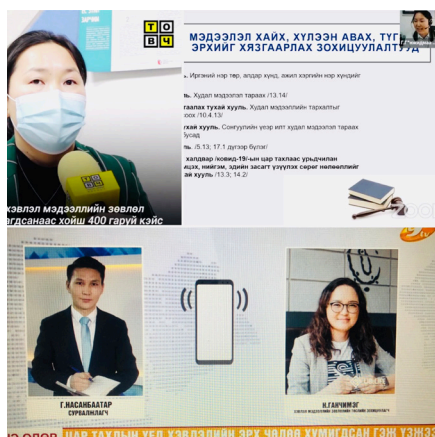
- ХМЗ-ийн гүйцэтгэх захирал Г.Гүнжидмаа Жендэрийн үндэсний хорооны дэргэдэх шинжээчдийн зөвлөх багтай хамтран “Сэтгүүл зүйн ба нийгмийн хэвлэл мэдээллийн бодлогын жендэрийн мэдрэмж”-д үнэлгээ хийсэн. Тус үнэлгээнд тулгуурлан “Жендэрийн мэдрэмжтэй мэдээллийг сурвалжлах редакцын бодлого боловсруулах” ажлын удирдамж, төлөвлөгөөг гаргаснаа ЖҮХ-ноос зохион байгуулсан цахим хэлэлцүүлгийн үеэр танилцууллаа. (Гуравдугаар сар)



- Европын аюулгүй байдал, хамтын ажиллагааны байгууллагаас 2020 оны УИХ-ын болон орон нутгийн сонгуулийн үеэр хэвлэл мэдээллийн байгууллагууд үйл ажиллагаагаа эрхлэн явуулахад эрх зүйн зохицуулалтууд хэрхэн нөлөөлж байсан талаар түршлага хуваалцах чөлөөт уулзалтыг зохион байгуулсан. Уулзалтад ХМЗ-ийн Сонин, сэтгүүл, сайтын ёс зүйн хорооны гишүүн Д.Нарантуяа, О.Ариунбилэг, Радио, телевизийн ёс зүйн хорооны гишүүн Ч.Баярсайхан, MN25 телевизийн Мэдээний албаны дарга С.Насанжаргал болон ХМЗ-ийн гүйцэтгэх захирал Г.Гүнжидмаа нар оролцлоо. (Гуравдугаар сар)
- Глоб интернейшнл төв ТББ-аас сэтгүүлч, хэвлэл мэдээллийн ажилтнуудад зориулан зохион байгуулсан “Шударга, ёс зүйт сонгууль ба хэвлэл мэдээлэл” цахим сургалтад ХМЗ-ийн Гүйцэтгэх захирал Г.Гүнжидмаа оролцож хэвлэл мэдээллийн өөрийн зохицуулалт ба ёс зүйн талаар илтгэл танилцуулав. (Гуравдугаар сар)
- Хэвлэл мэдээллийн эрх зүйн орчинг иргэдийн үгээ хэлэх, үзэл бодлоо илэрхийлэх эрх, хэвлэлийн эрх чөлөөг улам баталгаажуулахад чиглүүлэх, хэвлэл мэдээллийн өөрийн зохицуулалтын мөн чанар, үнэт зүйлийг сэтгүүлчид, хэрэглэгчид төдийгүй хууль боловсруулагч, тогтоогчдод таниулах, тэдний ойлголт мэдлэгийг нэмэгдүүлэх хүрээнд Их Британийн ЭСЯ-ны дэмжлэгтэйгээр 4 цуврал постер, 4 богино хэмжээний видео шторк хийж, телевиз болон мэдээллийн сайтууд, сошиал сувгуудаар түгээв. (3-6 сар)



- Гомдол хүлээж авах, барагдуулах журмын хэрэгжилтийн дагуу ХМЗ-ийн хүлээн авч, шийдвэрлэсэн өргөдөл гомдлуудыг хэрхэн шийдвэрлэсэн талаар 6 удаагийн хэвлэлийн мэдээ бэлтгэж, олон нийтэд нээлттэйгээр байршууллаа. (<http://www.mediacouncil.mn/as/shiidver>) Мөн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслүүдээр түгээв. (4-10 сар)
- Tovch.mn, Gogo.mn, Urug.mn, Өдрийн сонин, JargalDeFacto зэрэг хэвлэл мэдээлэлд ХМЗ-ийн гүйцэтгэх захирал Г.Гүнжидмаа цар тахлын үед хэвлэл мэдээлэл чөлөөтэйгээр ажиллаж чадаж байна уу; сонгуулийн үед иргэд худал мэдээлэл тараасан гэмт хэрэгт холбогдох эрсдэл өндөр байдаг; цахим орчинд хүний эрх, хэвлэлийн эрх чөлөөг хангаж ажиллах хэрэгтэй; ёс зүйн болон эрх зүйн зохицуулалтын зарчмын ялгаа зэрэг сэдвийн хүрээнд ярилцлага, мэдээлэл өглөө. Мөн ХМЗ-ийн төслийн зохицуулагч Н.Ганчимэг “Бүх нийтийн бэлэн байдлын үеийн хэвлэлийн эрх чөлөө” судалгааны үр дүнгийн талаар ТВ9 болон Ийгл телевизэд ярилцлага өгөв. (1-6 сар)



- Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн сонгуулийн үеэр ХМЗ-өөс гомдол хүлээн авах, барагдуулах түр журам батлан, журмын дагуу ажиллах талаараа олон нийтэд мэдэгдэв. (5-6 сар)



ХМЗ НҮТББ-ын Гомдол хүлээн авах, барагдуулах журмын нэмэлт

Сонгуулийн сурталчилгааны үеэр Хэвлэл мэдээллийн зөвлөлийн гомдол хүлээн авах, барагдуулах түр журам

Нэг. Ерөнхий зүйл

1.1 Энэхүү журмын зорилго нь зөвхөн 2021 оны Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн сонгуулийн үед хуулиар тогтоосон сонгуулийн сурталчилгааны хугацаанд улс төрийн нам, эвсэл, нэр дэвшигчдийн талаарх нийтлэл нөвтрүүлэгтэй холбоотой гомдлыг хялбаршуулсан горимоор шуурхай шийдвэрлэхэд оршино.

1.2 Сонгуулийн сурталчилгааны хугацаанд Хэвлэл мэдээллийн зөвлөл нь иргэн, аж ахуйн нэгжээс сэтгүүл зүйн бүтээлийн агуулгад хавгасан гомдлыг хүлээн авч, барагдуулахдаа Гомдол хүлээн авах, барагдуулах журмын болон энэхүү хялбаршуулсан журмыг мөрдлөг болгоно.

Хоёр. Гомдлыг шуурхай хүлээн авч нягтлах

2.1 Энэ журмын 1.1-д заасан хугацаанд 1.2-д заасан гомдлыг ХМЗ-ийн Ажлын алба бичгээр болон цахимаар хүлээн авна.

2.2 Гомдлын өргөдөлд дараах материалыг заавал хавсаргасан байна. Үүнд:

2.2.1 Огноо, цаг хугацаа, хэвлэл мэдээллийн хэрэгслийн нэр

2.2.2 Гомдол гаргаж байгаа үндэслэл, шалтгаан, тайлбар

2.2.3 Радио телевизийн хувьд тухайн радио, телевизийн нэр, лого, нөвтрүүлгийн нэр, эфирт цацигдсан цаг хугацаа, видео болон аудио хуулбар

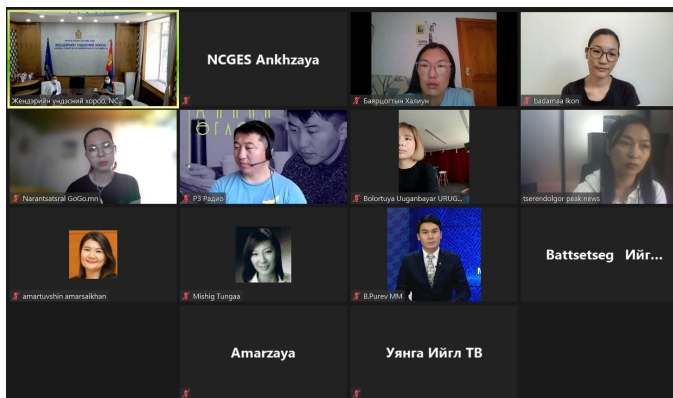
2.2.4 Сайтын хувьд тухайн мэдээлэл гарсан хуудас /screenshot/, линкийг хавсаргах

2.2.5 Хэвлэл мэдээллийн хувьд тухайн материал нийтлэгдсэн огноо, цаг хугацаа харагдахуйц эх хуви

- ХМЗ-өөс ЖҮХ, НҮБХАС-гийн дэмжлэгтэйгээр “Жендэрийн мэдрэмж, ёс зүйтэй сэтгүүл зүй” редакцын жишиг удирдамжийг жендэр, сэтгүүл зүйн чиглэлээр мэргэшсэн судлаачидтай хамтран боловсруулж, хэвлүүлэв. (6-10 сар)



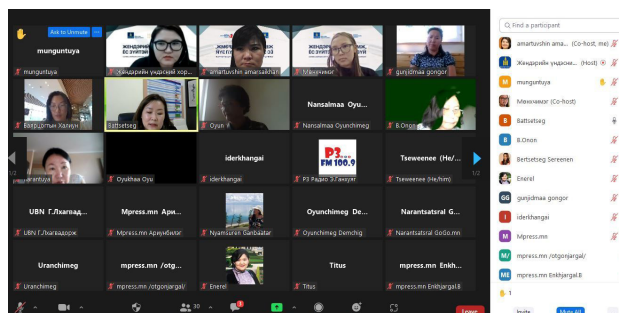
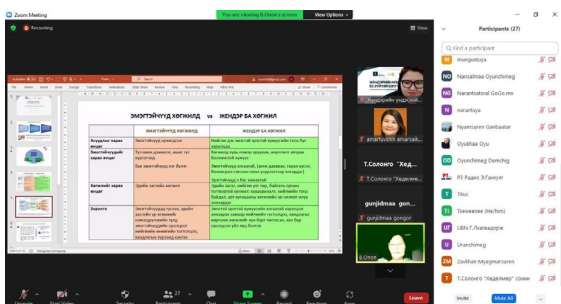
- Жендэрийн үндэсний хороотой хамтран хүний эрх, жендэрийн чиглэлээр ирэх гурван жилд хамтран ажиллах санамж бичиг байгууллаа. Санамж бичгийн хүрээнд хүний эрх, жендэрийн чиглэлээр мэргэших сэтгүүлчдийн клубийг байгуулж, үйл ажиллагааг дэмжин ажиллахаар болов. Уг ажлын хүрээнд 7 дугаар сарын 26-ны өдөр энэ чиглэлээр сурвалжилж байсан туршлагатай болон мэргэших хүсэлтэй 10 гаруй сэтгүүлчидтэй цахимаар уулзаж, санал бодлоо солилцов. 8 дугаар сарын 5-нд жендэрийн чиглэлээр бичдэг сэтгүүлчдийн клубт нэгдэх сонирхолтой сэтгүүлчдийг хамарсан танилцах, мэдээлэл солилцох өглөөний уулзалт хийсэн.



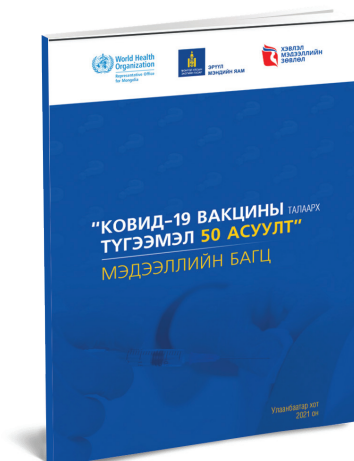
- НҮБ-ын Хөгжлийн хөтөлбөрөөс БНСУ-ын Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллагын санхүүжилтээр хэрэгжүүлэх “Шийдвэр гаргах түвшинд жендэрийн тэгш байдал, эмэгтэйчүүдийн оролцоог дэмжих нь” төслийн удирдах зөвлөлд ХМЗ-ийн төлөөлөл багтав. Энэ ажлын хүрээнд “Анлимитэд медиа групп” ХХК-тай хамтран “Мэдрэмжтэй мэдээлье” нэгдлийг үүсгэн байгуулав. (7-11 сар)



- “Жендэрийн мэдрэмж, ёс зүйтэй сэтгүүл зүй” редакцын удирдамж танилцуулах хоёр удаагийн цахим сургалт зохион байгуулсан. Сургалтын үеэр жендэр ба хөгжил, редакцын үйл ажиллагаа болон хэвлэл мэдээллийн агуулга дахь жендэрийн тэгш байдал, эх сурвалжийн хүйсийн тэнцвэр гэх мэт сэдвийн хүрээнд санал бодлоо солилцов. (8-9 сар)



- Сэтгүүлч, редакторуудад зориулсан КОВИД 19-ийн эсрэг дархлаажуулалтын тухай сургалтын гарын авлага, “Ковид-19 вакцины талаарх түгээмэл 50 асуулт” мэдээллийн багцыг Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага, Эрүүл мэндийн яамны дэмжлэгтэйгээр боловсруулж сэтгүүлчид, хэвлэл мэдээллийн байгууллагуудад хүргүүлэв. (7-10 сар)



- Хэвлэл мэдээллийн ёс зүйн зарчмыг олон нийтэд таниулах, сурталчлах зорилгоор Ёс зүйн зарчмын заалтуудыг харуулсан цахим постер бэлдэж ХМЗ-ийн Фэйсбүүк, Твиттер хуудсуудаар түгээв. (8-9 сар)



- ХБНГУ-ын Эдийн засгийн хамтын ажиллагаа, хөгжлийн холбооны яамны дэмжлэгтэйгээр Дойче Велле Академитай хамтран “Хямралын мэдээллийн харилцаа ба оролцогч талуудын хамтын ажиллагаа” сэдэвт туршилтын төслийг хэрэгжүүлж эхлэв. Уг төсөл нь “Баталгаатай найдвартай мэдээлэл амьдралыг аварна” уриан дор Монгол, Кени, Замбия улсуудад хэрэгжиж сайн туршлага цуглуулахад чиглэх бөгөөд хямралын үед иргэд-төр-хэвлэл мэдээлэл гэсэн гурван оролцогч талуудын хамтын ажиллагааг дэмжих хөгжүүлэхэд чиглэв. (8-12 сар)





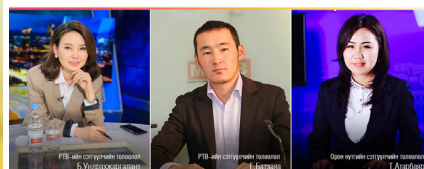
CCC Mongolia Chapter



- ХМЗ-ийн удирдах зөвлөл болон ёс зүйн хороодын 13 гишүүний нөхөн сонгуулийг олон нийтэд нээлттэй зарлаж, нэр дэвшигчдийг бүртгэв. Эдгээрээс 9 гишүүнийг сонгон шалгаруулж, зарим бүртгэл хангаагүй нөхөн сонгуулийг дахин зарлахаар болов. (5-12 сар)



"Удирдах зөвлөлийн гишүүн"
"Орон нутгийн сэтгүүлчийн төлөөлөл"
Б.МӨНГӨНТУЯА



РТВ-ийн ёс зүйн хороонд
шинээр сонгогдсон гишүүд



ССС-ЫН ЁС ЗҮЙН ХОРООНД
шинээр сонгогдсон гишүүд

- Хэвлэл мэдээллийн зөвлөлийн үйл ажиллагааг олон нийтэд нээлттэй байх бодлогын хүрээнд улирал тутам цахим сэтгүүл гаргаж, олон нийтэд түгээж байна. Өнгөрсөн онд нийт дөрвөн дугаар гаргаж дотоодын 1800 гаруй, гадаадын 100 гаруй хүнд илгээв.



- ХМЗ-ийн 2019-2020 оны үйл ажиллагаа болон санхүүгийн байдалд хараат бус аудитын байгууллага “Голден Пэйж аудит” ХХК хяналт тавьж зөрчилгүй гэсэн дүгнэлтийг гаргалаа.

ГОЛДЕН ПЭЙЖ АУДИТ ХХК
 Нягтлан бодох бүртгэл, талварын зөвлөл үйлчилгээ
 2705958, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 6-р хороо
 Метро бизнес тоо А корпус 8 давхар
 Утас: факс: 99170960, 70117179
 Email: info@goldenpageaudit.mn

ХЭВЛЭЛ МЭДЭЭЛЛИЙН
 ЗӨВЛӨЛ ТББ-ЫН
 ЗАХИРАЛ Г.ГҮНЖИДМАА
 ТАНАА

2020.06.28 № 4/50

ТАНАА _____ -ны № _____ -т

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Бид Хэвлэл мэдээллийн зөвлөл ТББ-ын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх Санхүүгийн байдал, Үр дүн, Цэвэр хөрөнгийн өөрчлөлт, Мөнгөн гүйлгээний тайлан болон Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын хураангуйг багтаасан санхүүгийн тайлан тодруулгад аудит хийж гүйцэтгэлээ.

Бидний дүгнэлтээр, эдгээр санхүүгийн тайлангууд нь бүхий л материаллаг талаараа Хэвлэл мэдээллийн зөвлөл ТББ-ын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх Санхүүгийн байдал, Орлогын дэлгэрэнгүй, Өмчийн өөрчлөлт, Мөнгөн гүйлгээ нь бүхий л материаллаг зүйлсийн хувьд Санхүүгийн Тайлангалын Олон Улсын Стандартад нийцүүлэн, Сангийн яамнаас баталсан заавар, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой илэрхийлэгдсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Бид энэхүү аудитын ажлыг Аудитын Олон Улсын Стандарт (АОУС)-ууд болон Монгол улсад мөрдөгдөж буй холбогдох хууль, тогтоомжуудын дагуу хийж гүйцэтгэв. Уг стандартуудын дагуу хүлээсэн үүрэг хариуцлагаа энэ тайлангийнхаа Санхүүгийн тайлангийн аудитад хүлээх аудиторын үүрэг хариуцлага гэсэн хэсэгт харуулав.

Бид санхүүгийн тайлангийн энэхүү аудитын ажилд хамаарах ёс зүйн шаардлагуудын дагуу байгууллагаас хараат бус ба эдгээр шаардлагуудын дагуух ёс зүйн бусад үүрэг хариуцлагаа бүрэн биелүүлсэн болно.

Олж авсан аудитын баримт нотолгоо нь бидний гаргасан дүгнэлтийн үндэслэл болоход хангалттай, тохиромжтой гэж итгэж байна.

Аудитын гол асуудлууд

Аудитын гол асуудлууд нь бидний мэргэжлийн шийдлээр тайлант хугацааны санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их анхаарал татсан асуудлууд байдаг.

Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хүрээнд эдгээр асуудлыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн тусдаа дүгнэлт гаргаагүй болно.

Бусад мэдээлэл

Удирдлага бусад мэдээллийн хувьд хариуцлага хүлээнэ. Бусад мэдээлэл нь жилийн тайланд орсон мэдээллээс бүрддэг боловч түүнд санхүүгийн тайлан болон аудиторын тайлан багтаагүй байж болно. Бидний санхүүгийн тайланд өгсөн дүгнэлт нь бусад мэдээлэлд хамаарахгүй ба бид уг мэдээлэлд аливаа баталгаа илэрхийлээгүй.

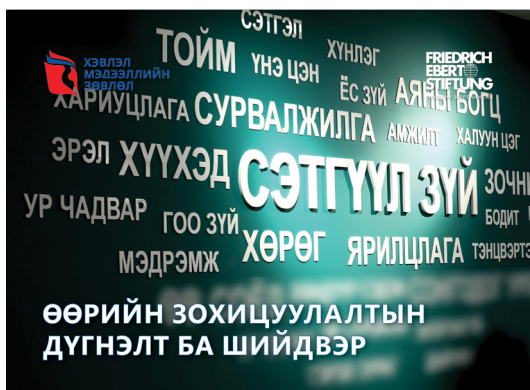
- ХМЗ-ийн 2020 оны үйл ажиллагаа болон санхүүжилтийн талаарх мэдээлэл бүхий жилийн тайланг хэвлүүлж, хэвлэл мэдээллийн байгууллага, дэмжигч байгууллагуудад хүргүүлэв.



Зургаа. МЭДЭЭЛЭЛ СУРТАЛЧИЛГААНЫ ХЭВЛЭМЭЛ БОЛОН БУСАД БҮТЭЭГДЭХҮҮН

ХМЗ-өөс 2021 онд дараах гарын авлага, танилцуулга, тараах материал, сурталчилгааны бүтээгдэхүүнийг бэлтгэж, хэвлэл мэдээллийн салбарынхан болон бусад зорилтот бүлэгт түгээв.

- “Хэвлэл мэдээллийн өөрийн зохицуулалт” гарын авлага (1000 хувь)



#ЧөлөөтХэвлэл #ХараатБусХэвлэлМэдээлэл

ЧӨЛӨӨТ, ХАРААТ БУС ХЭВЛЭЛ МЭДЭЭЛЛИЙН ҮНЭ ЦЭН

Хараат бус хэвлэл мэдээлэл нь иргэдийн мэдэх, мэдээлэл авах эрхээ эдэлж буйн баталгаа болох бөгөөд ардчилсан үзэл бодол төлөвших үндэс суурь болдог.

Хэвлэл мэдээлэл, сэтгүүл зүйн бүтээлийн агуулга нь 1) улс төр, эдийн засгийн ашиг сонихол бүхий хүмүүсийн нөлөөнд бүс, 2) төлбөрт сурталчилгааны материалаас



#ӨөрийнЗохицуулалт #ЁсЗүй

ЭХСЭН
ЛАЛГАЙН
ИЙТЭД

ХЭВЛЭЛ МЭДЭЭЛЭЛ ӨӨРИЙГӨӨ ЗОХИЦУУЛАХ НЬ

Сэтгүүлч нь мэргэшил, туршлага, зарим гадаад хүчин зүйлийн улбаатайгаар сэтгүүл зүйн мэргэжлийн болон ёс зүйн алдаа гаргадаг. Сэтгүүлчийн алдааг давуулахгүйн тулд явалд зохистойг шийдвэрлэх нь зайлшгүй.

1/15

Энэхүү алдааг хэрхэгийг хуулиар буюу төрөөс зохицуулах нь сэтгүүлчдэд эрх чөлөөгөө хасуулах, ял шийтгэл эсвэл мөнгөн торгууль хүлээх нөхцлийг бүрдүүлдэг. Ингэснээр сэтгүүлчид айдас автаж, чөлөөт, хараат бус ажиллах чадвараа алдаж эхэлнэ. Иймээс дэлхийн ардчилсан улс орнууд сайн дурын өөрийн зохицуулалтын байгууллагыг бий болгон ажилладаг.

Хэвлэл мэдээлэл өөрийгөө зохицуулна гэдэг нь хэвлэл мэдээллийн эзэн/эрхлэн гаргагч, сэтгүүлчид чанартай сэтгүүл зүйн баталгаа болсон ёс зүйн хэм хэмжээгээ тогтоож, хамтын ойлголцолд хүрэхийг хэлнэ.



Хэвлэл мэдээллийн зөвлөл
Хувилбар дотоод: 1-р хэсэг, 3-р хэсэг
Монгол Улс, Улаанбаатар хот, 101
Хувилбар: 2021 он

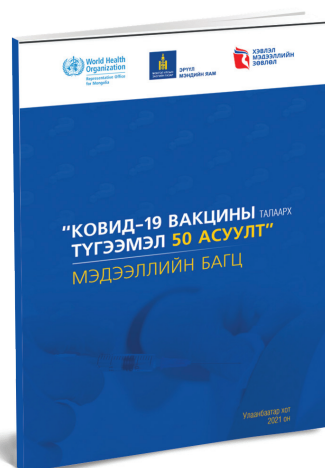
Хэвлэл мэдээллийн зөвлөл
Хувилбар дотоод: 1-р хэсэг, 3-р хэсэг
Монгол Улс, Улаанбаатар хот, 101
Хувилбар: 2021 он

2/15

- ХМЗ-ийн 2020-2021 оны үйл ажиллагааны тайлан (800 хувь)



- “Ковид-19 вакцины талаарх түгээмэл 50 асуулт” мэдээллийн багц (500 хувь)



- “Жендэрийн мэдрэмж, ёс зүйтэй сэтгүүл зүй” редакцад зориулсан удирдамж (500 хувь)



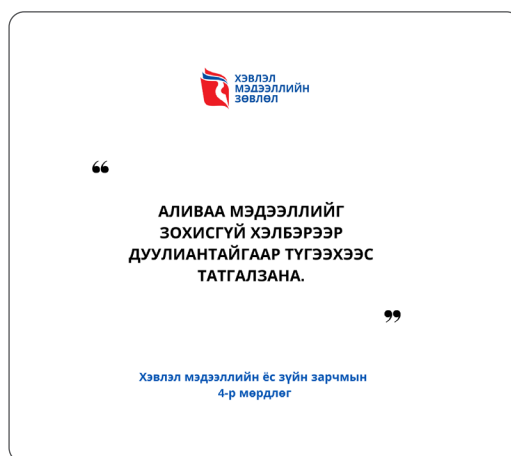
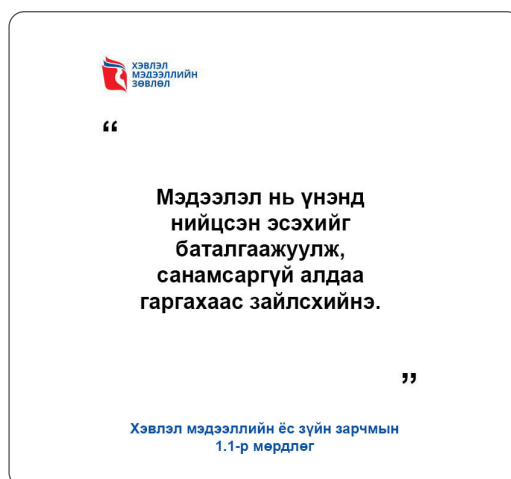
- “Хэвлэл мэдээллийн өөрийн зохицуулалтын ач холбогдол”, “Өөрийн зохицуулалтыг төрийн оролцоогүй байлгахын тулд юунд анхаарах” зэрэг сэдвийн хүрээнд хэвлэл мэдээллийн салбарын төлөөллийн санал бодлыг илэрхийлсэн цуврал постеруудыг бэлтгэн түгээв.



- “Бүх нийтийн бэлэн байдалд шилжсэн үеийн хэвлэлийн эрх чөлөө” 300 сэтгүүлчийн дунд явуулсан судалгааны үр дүнгээс постер бэлдэж ХМЗ-ийн Фэйсбүүк хуудсаар түгээв.



- Хэвлэл мэдээллийн ёс зүйн зарчмыг олон нийтэд таниулах зорилгын хүрээнд цахим постер бэлдэж, ХМЗ-ийн сошиал сувгуудаар түгээв.

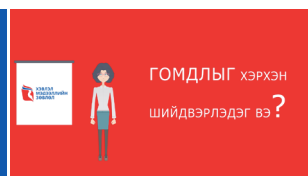
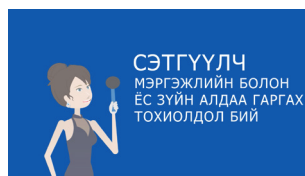
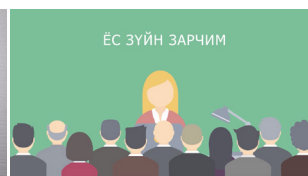
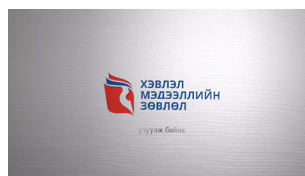


- Редакторуудаас хэвлэл мэдээллийн өөрийн зохицуулалт, сэтгүүлчийн ёс зүй, редакцын бодлогын талаар эшлэл бүхий постерууд бэлтгэж сошиал сувгаар түгээв.



- “Хэвлэл мэдээллийн зөвлөлд хэрхэн гомдол гаргах вэ”, “Гомдлыг хэрхэн шийдвэрлэдэг вэ?”, “Хэвлэл мэдээллийн өөрийн зохицуулалт яагаад чухал вэ?”, “Өөрийн зохицуулалтаар дамжуулан хэвлэл мэдээллийн хараат бус байдлыг дэмжих нь” гэсэн агуулгын хүрээнд цуврал шторкууд бэлтгэж хэвлэл мэдээллийн байгууллагуудаар түгээв. Холбоос:

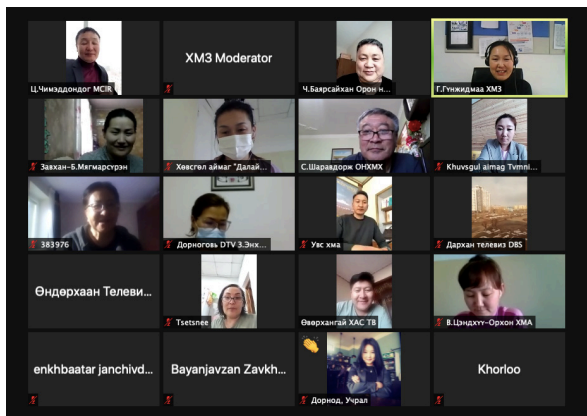
- » Видео 1 <https://youtu.be/J8EVk1QP4xl>
- » Видео 2 <https://youtu.be/qqhFkRZM4ic>
- » Видео 3 <https://youtu.be/guCYc8wLZqk>
- » Видео 4 <https://youtu.be/EThkB-bEabw>



Долоо. ДОТООДЫН ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА, ТҮНШЛЭЛ

□ Салбарын эвсэл холбоодтой хамтарч ажиллав.

- » Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн холбоо, Орон нутгийн телевизүүдийн холбоотой хамтран “Эрсдэлийн харилцаа ба сэтгүүл зүй” сэдэвт цахим уулзалтыг 2021 оны 3 дугаар сарын 27-ны өдөр зохион байгууллаа. Уулзалтаар КОВИД-19 цар тахлын үеийн сэтгүүл зүйн үүрэг, эрсдэлийн үед редакцын баримтлах бодлого, ёс зүйн зарчимын талаар мэргэжилтнүүд мэдээлэл хийж, санал солилцсон юм.



- » МСНЭ-тэй хамтран хэвлэл мэдээллийн салбарын эвсэл, холбоодын төлөөллийн уулзалтыг 2021 оны 8 дугаар сарын 27-ны өдөр зохион байгуулж, Хэвлэл мэдээллийн эрх чөлөөний тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийн талаар хэлэлцсэн. Энэ хүрээнд 1998 онд батлагдсан Хэвлэлийн эрх чөлөөний тухай хуулийн хэрэгжилтийн талаар нарийвчилсан судалгаа хийх, холбогдох олон талт уулзалт, хэлэлцүүлгийг цувралаар зохион байгуулах, тэдгээрт тулгуурлан дараагийн алхмыг тодорхойлох зэргээр үргэлжлүүлэн ажиллахаар тогтов.



- » “Монголын сайтын холбоотой хамтран Шүгэл үлээгчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн төслийн талаарх хэлэлцүүлгийг 10 дугаар сарын 13-ны өдөр зохион байгуулсан. Улмаар хэвлэл мэдээллийн салбарын эвсэл, холбоод, мэргэжлийн байгууллагын төлөөлөл оролцсон энэхүү хэлэлцүүлгээс гарсан саналыг Хууль зүй, дотоод хэргийн яаманд хүргүүлэв.

- » Засаглалд залуу сэтгүүлчдийн оролцоо хөтөлбөрийн төгсөгчдийн холбоотой хамтран Нийтийн мэдээллийн тухай хуулийн төслийн талаарх хэлэлцүүлгийг 10 дугаар сарын 19-ний өдөр зохион байгуулж, гарсан саналыг саналыг УИХ-ын нэр бүхий гишүүдэд хүргүүлэв.



- » Олон нийт хараат бус хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээс тэнцвэртэй, бодитой мэдээлэл авах, үг хэлэх, үзэл бодлоо илэрхийлэх эрх чөлөөг улам бүр баталгаажуулах, хэвлэл мэдээллийн эрх зүйн орчинг сайжруулах чиглэлийн хүрээнд “Нээлттэй засгийн түншлэлийн үүрэг амлалт” #2 болон #8-ын санал боловсруулах ажлын хэсэгт ажиллаа.



- Хэвлэл мэдээллийн салбарын эрх зүйн орчинг сайжруулах, хэвлэлийн эрх чөлөөг баталгаажуулах, сэтгүүлчийн ёс зүйн хэм хэмжээг дээшлүүлэх чиглэлээр ажилладаг олон улсын байгууллагууд болох Дойче Велле Академи, Европын Аюулгүй байдал, хамтын ажиллагааны нийгэмлэг, Их Британийн ЭСЯ, Фридрих-Эбертийн сан, Дэлхийн Эрүүл Мэндийн Байгууллага, НҮБ-ын суурин зохицуулагчийн газар, НҮБ-ын Хөгжлийн хөтөлбөр, НҮБ-ын Хүн амын сан зэрэг байгууллагуудтай хамтран ажиллалаа.



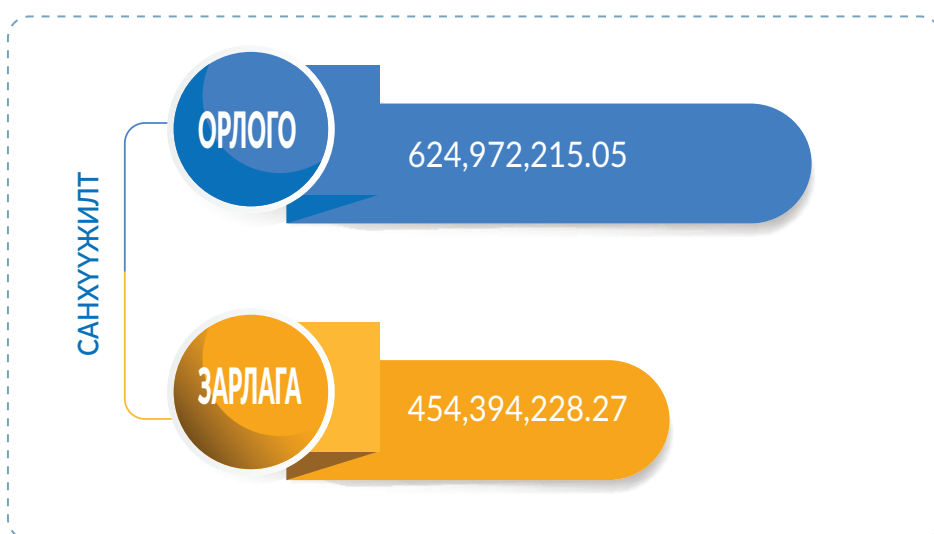
Найм. САНХҮҮЖИЛТ

2021 онд ХМЗ нийт 624,972,215.05 төгрөгийн мөнгөн орлоготой, нийт 454,394,228.27 төгрөгийн мөнгөн зардалтай ажиллажээ. Орлогын бүрдэлт: дотоод эх үүсвэр 10%, төслийн эх үүсвэр 90%.

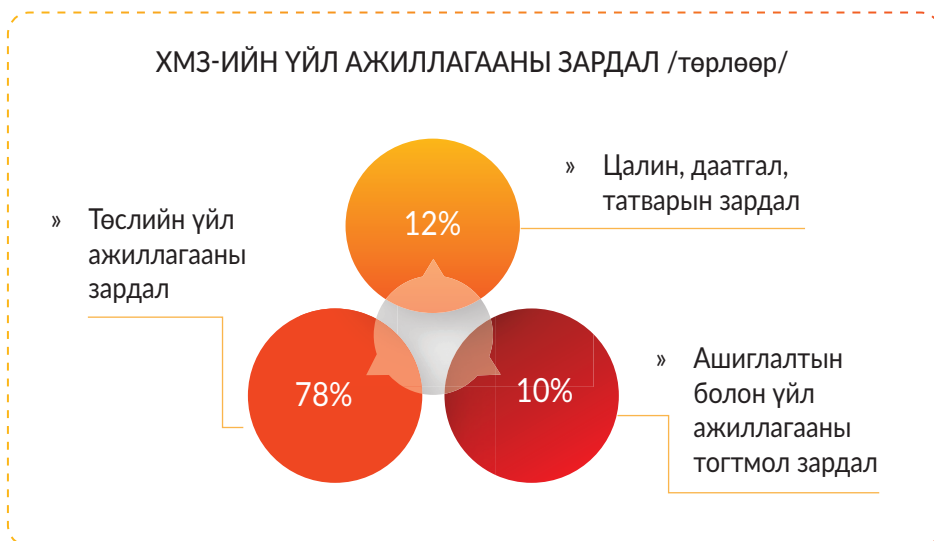
Орлогын эх үүсвэр нь хандив, хэвлэл мэдээллийн байгууллагуудын дэмжлэг, төслийн үйл ажиллагааны орлогоос бүрдэж байна.

ХМЗ-ийн үйл ажиллагааны зардлыг төрлөөр харуулбал:

- » Цалин, даатгал, татварын зардал 12%
- » Ашиглалтын болон үйл ажиллагааны тогтмол зардал 10%
- » Төслийн үйл ажиллагааны зардал 78%



Жич: ХМЗ-өөс хэрэгжүүлж буй зарим төслийн үйл ажиллагаа 2022 оны 3-р сарын 31 хүртэл үргэлжлэх тул холбогдох төсвийн зардлууд зарцуулагдаагүй байсан болно.



ХМЗ-Д ИРСЭН ГОМДЛЫН АГУУЛГА, ШИЙДВЭРЛЭСЭН БАЙДАЛД ХИЙСЭН ДҮН ШИНЖИЛГЭЭ

Хураангуй

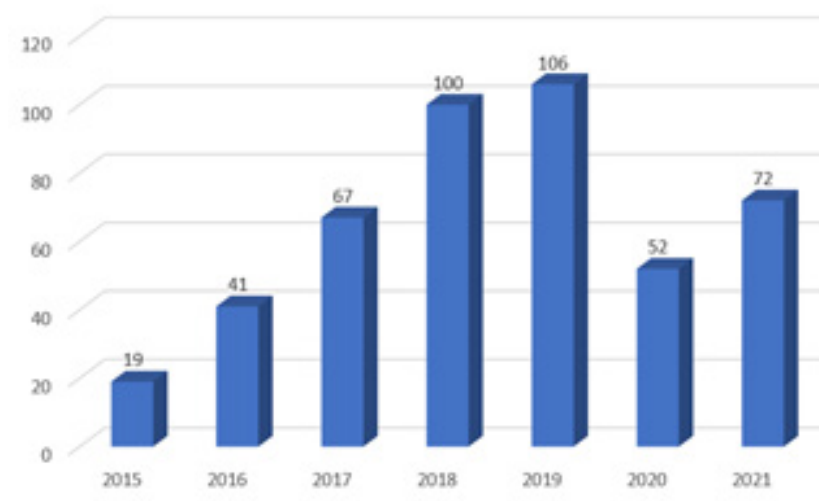
ХМЗ-д ирүүлж буй гомдлын агуулгад дүн шинжилгээ хийх замаар редакц, сэтгүүлчдийн мэргэжлийн түвшинг илэрхийлэх, хэрэглэгчид сэтгүүл зүйн бүтээлийг хэрхэн үнэлж байгааг тодорхойлох, ХМЗ-ийн Ёс зүйн хороод гомдлыг хэрхэн шийдвэрлэж байгаад дүн шинжилгээ хийх

ӨМНӨТГӨЛ

Монголын сэтгүүлчдийн өргөн зөвшилцлийн дүнд 2015 онд байгуулагдсан Хэвлэл мэдээллийн зөвлөл нь сэтгүүлчийн мэргэжлийн ёс зүйг төлөвшүүлэх, мэргэжлийн стандартыг мөрдүүлэх зорилготой. Дэлхийн улс орнууд сэтгүүлчийн мэргэжлийн ёс зүйг сахин мөрдүүлэх зорилгоор ийм чиг үүрэг бүхий байгууллагыг ажиллуулдаг туршлагатай. Ийм байгууллагыг нэгд, сайн дурын үндсэн дээр, хоёрт, хууль эрх зүйгээр байгуулж, Хэвлэлийн зөвлөл, Хэвлэлийн консул, Ёс зүйн хороо гэх зэргээр нэрлэж байна. Хэдийгээр ийн өөр өөрөөр нэрлэж байгаа ч ерөнхийд нь өөрийн зохицуулалтын байгууллага хэмээн нэрийддэг. Сайн дурын үндсэн дээр болон хуулиар байгуулагдсан аль нь ч бай гүйцэтгэх үүрэг, механизмын хувьд төстэй. Сэтгүүлчийн бэлтгэсэн бүтээлд /мэдээ, сурвалжилга, нийтлэл, нэвтрүүлэг, ярилцлага гэх мэт/ мэргэжлийн ёс зүй зөрчигдсөн гэж үзсэн гомдлыг олон нийтээс хүлээн авч, мэргэжлийн хэлэлцүүлэг өрнүүлэх замаар уг бүтээлд ёс зүйн дүгнэлт гаргаж байна. Гаргасан дүгнэлт нь өөрийн зохицуулалтын байгууллагыг хэрхэн байгуулснаас хамаарч зөвлөмж хэлбэртэй, эсвэл шүүхийн шийдвэртэй дүйцэхүйц заавал биелүүлэх журамтай байна.

Монголын Хэвлэл мэдээллийн зөвлөлийн хувьд дүгнэлтийг зөвлөмж байдлаар гаргаж ёс зүйн зөрчил гаргасан редакцуудад мэдэгдэх хэлбэрээр ажиллаж ирлээ.

Хэвлэл мэдээллийн зөвлөл 2015 оны дөрөвдүгээр сараас гомдол хүлээн авч шийдвэрлэж байна. Гомдол хүлээн авч эхэлснээс хойш 2021 оныг дуустал хугацаанд 457 гомдол хүлээн авч шийдвэрлэжээ.



Гомдол хүлээн авч эхэлснээс хойш гомдлын тоо тасралтгүй өсч ирсэн боловч 2020-2021 онд буурсан нь Ковид-19-ийн цар цахлын дэглэмтэй холбон үзэж болно.

ХМЗ-д ирж буй гомдлуудыг болон ирсэн гомдлуудын агуулга болон Ёс зүйн хороод хэлэлцэн гаргасан дүгнэлт нь Монголын сэтгүүл зүйн ерөнхий өнгө төрх, редакц болоод сэтгүүлчдийн мэргэжлийн түвшинг илтгэх нэг индикатор болж байна. Ирж буй гомдлуудад дүн шинжилгээ хийснээр хэвлэл мэдээллийн салбарын цаашдын хөгжлийн зөв чигийг гаргах ач холбогдолтой.

Монголын сэтгүүлчдийн одоо даган мөрдөж буй Ёс зүйн зарчим нь 10 заалт, 32 зүйлтэй. Эдгээр 10 заалтаас хамгийн их гомдол орж ирдэг заалтууд нь НЭГДҮГЭЭР буюу “Олон түмэнд үнэнд нийцсэн мэдээлэл хүргэх, хүнлэг ёс, хүн чанарыг эрхэмлэх нь сэтгүүл зүйн эрхэм дээд үнэт зүйл мөн. Мэдээллийг нягтлах нь сэтгүүл зүйн нягт, нямбай үйл ажиллагааны үндсэн зарчим болно” гэсэн заалт юм. Үүнийгээ цааш нь нарийвчлах юм бол 1.1 буюу “Мэдээлэл нь үнэнд нийцсэн эсэхийг баталгаажуулж, санамсаргүй алдаа гаргахаас зайлсхийнэ”, 1.2 буюу “Эх сурвалжийн баталгаатай эсэхийг нягталж, тодорхой дурдахыг эрмэлзэнэ”, 1.6 буюу “Баталгаагүй мэдээлэл, таамаглал, ам дамжсан яриаг таамаг хэмээн тодорхой дурдана” гэсэн зүйлүүд байгаа нь сэтгүүлчид, редакцууд мэдээллээ бататгах, нягтлах, эх сурвалжтай мэдээлэл бэлтгэх үндсэн гол үүргээ хангалттай биелүүлэхгүй байна гэж дүгнэж болохоор байна.

Нэгдүгээр заалтаас гадна олон удаа зөрчигдөж байгаа заалтууд нь ГУРАВДУГААР буюу “Хэнийг ч арьс өнгө, яс үндэс, гарал угсаа, хүйсийн байдал, нас, хөгжлийн бэрхшээл, эрүүл мэнд, бэлгийн чиг баримжаа, шашин шүтлэг, гэр бүлийн байдлаар нь ялгаварлан гадуурхалтын золиос болгохгүй”, ДӨРӨВДҮГЭЭР буюу “Аливаа мэдээллийг зохисгүй хэлбэрээр дуулиантайгаар түгээхээс татгалзана”, ЗУРГАДУГААР буюу “Хувийн нууцад хүндэтгэлтэй хандана” гэсэн заалтууд байна.

Гомдол их ирж байгаа заалтуудаар сэтгүүлч, редакцын мэдлэг, чадварыг дээшлүүлэх шаардлага байгаа нь харагдаж байна.

НЯГТЛАН ШАЛГАХ ЭНГИЙН ДҮРМЭЭ БАРИМТАЛ

Эх сурвалжтай байх, баримтаа нягтлах нь сэтгүүлчийн мэргэжлийн үйл ажиллагааны заавал дагаж мөрдөх энгийн дүрэм. Ёс зүйн зөрчилтэй гэсэн дүгнэлт гарч байгаа гомдлуудын дийлэнх нь энэхүү энгийн дүрмийг мөрдөөгүйгээс үүдэлтэй байгаа юм. Сэтгүүлч бичиж байгаа мэдээллээ худал биш бодит гэдгийг баримтаар нотолж, эх сурвалжлаар баталгаажуулаагүй л бол сэтгүүл зүй биш юм. Ялангуяа олон нийтийн сүлжээний олон сувгаар хүмүүс хангалттай мэдээлэл авч, бас эсрэгээр бусадтай хуваалцах мэдээллээ чөлөөтэй цацах боломжтой цаг үед бид амьдарч байна. Нэгэнт мэдээлэл хуваалцах, түгээх чөлөөт платформ байгаа учраас энэ платформыг зөвхөн сайн сайхны төлөө ашиглаж байгааг хэн ч баталж чадахгүй. Энэ нь худал мэдээлэл гэдэг тэмцэх ёстой үзэгдлийг дэлхий нийтэд бий болгосон. Өнөөдөр сэтгүүл зүйн холбогдолтой бүхий л том, жижиг хэлэлцүүлгийн хэлэлцэх асуудалд худал мэдээлэлтэй хэрхэн тэмцэх, худал мэдээллийг хэрхэн таних сэдэв заавал байх нэг сэдэв болжээ. Олон нийтийн сүлжээгээр хүссэн нь мэдээллээ хуваалцдаг болж, сэтгүүлчид хэрэггүй боллоо гэж хүртэл ярих болсон энэ цаг үед баримт нотолгоотой, эх сурвалжтай мэдээлэл бэлтгэн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээрээ түгээх нь мэргэжлээ, салбарынхаа нэр хүндийг хамгаалж үлдэх гарц юм.



Баримт 1.

2020 оны арваннэгдүгээр сарын 25-ны өдөр нэр бүхий хоёр сайтад “Хонины мах 16000 төгрөгөөр зарсан Good Price дэлгүүрийг 20 сая төгрөгөөр торгожээ” гэсэн мэдээ нийтлэгдсэн бөгөөд энэхүү мэдээ ташаа гэсэн гомдлыг уг дэлгүүрийн толгой компани “Үлэмж Гросерс” ХХК гаргасан. Гомдлыг авч үзэхэд баримтаа шалгаагүй, хайнга хандсан алдаа байсан. Мэдээний текст дотор үхрийн махыг 16000 мянгаар зарсан гэж зөв бичсэн боловч гарчганд хонины мах гэж андуурч бичсэн.



Баримт 2.

2021 оны гуравдугаар сарын 20-нд нэгэн сайтад “Цэцэд санаархсан “хараат” нэр дэвшигчид хэн нь хэн бэ” гэсэн гарчигтай мэдээ гарсан бөгөөд Үндсэн хуулийн Цэцийн гишүүнд нэр дэвших магадлалтай хүмүүсийн талаар дурдсан. Эдгээр нэр дэвшигчдийн нэрс дунд В.Удвал гэсэн хуульч байсан бөгөөд хүү нь бас хуульч хүүтэй, хуулийн салбарт гэр бүлээрээ байдаг гэсэн боловч нэр дурдагдсан Б.Удвал биш мөн Н.Удвал нэртэй өөр хуульчтай андуурсан .



Баримт 3.

2018 оны тавдугаар сарын 29-ний өдөр нэгэн сайтад “Хатан Туулыг ширгээгч С.Амарсайханыг даваргасаар байх уу” гарчигтай нийтлэл гарсан. Энэхүү нийтлэлд тухайн үед Улаанбаатар хотын Захирагчаар ажиллаж байсан С.Амарсайхан нь Зайсан орчмын газрыг хууль бусаар авсан тухай бичсэн боловч хууль бусаар авсан гэдгийг нотлох эх сурвалжгүй, нийтлэлд дурдагдсан эх сурвалжуудыг бусад хэвлэлээс эшилсэн, “ерөөсөө хууль дүрэм бидэнд хамаагүй гэдэг хандлага цусанд нь шингэсэн гэр бүл аж” гэсэн доромж үгтэй.



Баримт 4.

Нэгэн сэтгүүлд хэвлэгдсэн “Эрүүл мэндийн даатгалын эрүүл бус тогтолцоо” нийтлэлд ЭМДЕГ гомдол ирүүлсэн бөгөөд уг нийтлэлд ЭМД-аар 12 үйлчилгээ үзүүлдэг байхад 8 гэж, дээд тал нь 2 сая төгрөг хүртэл үйлчилгээ үзүүлдэг байтал 30.000 гэж нийтлэлд ташаарсан байсан.

ХЭВЛЭЛИЙН БАГА ХУРАЛ ЭХ СУРВАЛЖ МӨН ҮҮ?

Эх сурвалж гэж юуг ойлгох вэ гэдгийг сэтгүүл зүйн сурах бичигт тодорхой бичсэн байдаг. Сэтгүүлчийн олон нийтийн тусын төлөө мэдээ мэдээлэл бэлтгэхдээ сурвалжилж буй үйл явдал, сэдвийн бодитой, тэнцвэртэй байдлыг хангахын тулд эх сурвалжийг ашигладаг. Эх сурвалж гэдэг бол уг мэдээлэлд хамаатай хүнээс гадна албан ёсны тоо баримт, албан бичиг, тайлан, гүйцэтгэл, хэвлэлийн бага хурал бүгд эх сурвалж мөн. Сошиал сүлжээнд тавигдсан мэдээлэл ч эх сурвалж мөн. Гэвч эх сурвалжийн хэлсэн зүйл бодит байдалд нийцэж байгаа юу гэдгийг нягтлах нь сэтгүүлчийн мэргэжлийн үүрэг.

ХМЗ-д ирсэн гомдлуудад хэвлэлийн бага хурлын мэдээллийг дамжуулсан редакцуудад холбогдох гомдол харьцангуй олон ирж байгаа нь анхаарал татаж байна. Энд нэг сонирхолтой жишээ татъя.

Харвардын Их сургуулийн эрдэм шинжилгээ, судалгааны салбар нэгж болох “Монголын эрүүл мэндийн үүсгэл” НҮТББ 2018 онд ХМЗ-д хандан гомдол гаргасан. Уг гомдол телевиз, сонин, сайт гээд хэд хэдэн редакцын бэлтгэсэн мэдээлэлд хамаарч байсан бөгөөд эдгээр редакц 2018 оны дөрөвдүгээр сарын 24-ний өдөр Монголын эцэг, эхийн үндэсний зөвлөлөөс зохион байгуулсан хэвлэлийн бага хурлын мэдээллийг өөр өөрсдийн форматаар бэлтгэн түгээсэн байсан. Хэвлэлийн бага хурал хийсэн хүмүүс сургуулийн насны хүүхдүүдийг вакцины туршилтад хууль бусаар хамруулсан гэсэн мэдээллийг өгсөн юм. “Монголын эрүүл мэндийн үүсгэл” НҮТББ нь “Сургуулийн насны хүүхдүүдийн сүрьеэ өвчнөөс урьдчилан сэргийлэхэд Д аминдэмийн нөлөө” судалгааны хүрээнд хүүхдүүдэд уг вакциныг хийсэн юм. Монголын эцэг эхийн үндэсний зөвлөлийнхөн энэхүү судалгааны талаар хэвлэлийн бага хурлын үеэр ташаа мэдээлэл өгсөн гэж үзэж байсан бөгөөд уг мэдээллийг түгээсэн редакцууд нь хэвлэлийн бага хурал хийсэн иргэдийн байр суурийг мэдээлэхдээ бусад эх сурвалжаар баталгаажуулаагүй, буруутгаж буй судалгааны байгууллагаас нягтлан тодруулаагүй, тэдэнд тайлбар өгөх боломж олгоогүй гэж үзэн Ёс зүйн зарчмын 1.1, 1.2, 1.6, 1.8, 1.9-р заалтуудыг зөрчсөн гэж үзэж байгаагаа гомдолдоо тусгасан.

Телевизийн редакцад хамааралтай гомдлыг Радио, телевизийн Ёс зүйн хороо, сонин, сайтын редакцад хамааралтай гомдлыг Сонин, сайт, сэтгүүлийн Ёс зүйн хороо хэлэлцсэн. Сонирхолтой нь Радио, телевизийн Ёс зүйн хороо “Монголын эрүүл мэндийн үүсгэл” байгууллагын гомдол үндэслэлтэй, нэр дурдагдсан телевизийн редакцуудын нэгээс бусад нь ёс зүйн алдаа гаргасан, ингэхдээ 1.1 болон 1.8-р заалтыг зөрчсөн гэсэн дүгнэлт гаргасан. 1.1 гэдэг бол “Мэдээлэл нь үнэнд нийцсэн эсэхийг баталгаажуулж, санамсаргүй алдаа гаргахаас зайлсхийнэ”, 1.8 бол “Буруутгагдсан, шүүмжлэгдсэн этгээдэд тайлбар өгөх боломж олгоно” гэсэн заалт юм. Харин NTV телевизийн мэдээллийг ёс зүйн зөрчилгүй гэж дүгнэсэн бөгөөд тус редакц нь хэвлэлийн бага хурал хийсэн иргэдийн мэдээллийг олон талын эх сурвалжаар баталгаажуулсан, эх сурвалжаа тодорхой дурдсан, мэдээллийг гуйвуулаагүй, үзэл бодол оруулаагүй байсан учраас ийн дүгнэсэн юм.

Харин Сонин, сайт, сэтгүүлийн Ёс зүйн хороо нэр дурдагдсан редакцын мэдээлэл нь “нээлттэй эх сурвалжтай, үзэл бодлоо илэрхийлсэн хэвлэлийн бага хурлын мэдээллийг тоймлон дамжуулсан, ямар нэгэн сэтгүүлчийн таамаг, үзэл бодол оруулаагүй” гэж үзэн редакцууд ёс зүйн зөрчил гаргаагүй гэж үзсэн юм.

Хэвлэлийн бага хурлыг нээлттэй эх сурвалж гэж үзэж болох ч нэг талын, эрх ашиг бүхий эх сурвалж гэдгийг байнга санах учиртай. Хэвлэлийн бага хурлын мэдээллийг тоймлож дамжуулах нь сэтгүүл зүй биш гэдгийг мэргэжлийн редакцууд анхаарч, хэвлэлийн бага хурал хийсэн талын мэдээллийг бусад эх сурвалжаар баталгаажуулж, бодитой тэнцвэртэй мэдээлэл өгдөг болох нь зүйтэй юм.

Хэвлэлийнхэнд зориулан гаргадаг албан ёсны Хэвлэлийн мэдээ /Press release/ мөн нээлттэй эх сурвалжид хамаарах тул хэвлэлийн мэдээг боловсруулалт хийлгүйгээр шууд эх хувиар нь түгээх нь зөвхөн нэг талын байр суурь гэдгийг ямагт санах нь зүйтэй. Хэвлэлийн мэдээг үнэн гэж итгэх нь ёс зүйн зөрчил гарах хангалттай нөхцөл юм. Хэвлэлийн мэдээг шууд түгээснийг ёс зүйн зөрчил гэж үзсэн гомдол нэг биш удаа ХМЗ-д ирж байсныг тэмдэглэх нь зүйтэй.

РЕДАКЦУУДЫН ЯЛГАРАЛ

Өмнөх жишээнд өгүүлсэн NTV телевизийн тохиолдол бол редакцын мэргэжлийн байх тэмүүлэл, төлөвшил, соёл чухал гэдгийг харуулж байна. Гомдолд 10 илүү редакцын нэр дурдагдаж, тэд бүгд хэвлэлийн бага хурлын мэдээллийг байгаагаар нь дамжуулсан байхад NTV үзэгчдэдээ тэнцвэртэй, бодитой мэдээлэл өгөх зарчмаа барьж ажилласан. Коронавирусийн хөл хорио бүрэн тавигдаагүй байх үед нэгэн аймгийн эмч төрийн шагнал авсныг байгууллагаараа тэмдэглээд бараг бүх ажилтан нь халдвар авсан тухай мэдээлэл хэд хэдэн редакц мэдээлсэн. Нэр дурдагдсан эмнэлгийн зүгээс ташаа мэдээлэл түгээлээ гэсэн гомдлыг ирүүлсэн бөгөөд гомдлыг шалгаж үзэхэд энэ тухай мэдээлсэн редакцуудаас ганцхан NTV эх сурвалжийн тэнцвэртэй байдлыг хадгалсан байсан юм. Ийнхүү NTV телевизийн редакц хоёр ч удаа мэргэжлийн ёс зүйгээ баримталж чадсан учраас ийнхүү онцгойлон дурдаж байна.

ХМЗ-ийн Гомдол барагдуулах журмын дагуу ирсэн гомдлын дагуу нэр дурдагдсан редакцуудад “танай бэлтгэн түгээсэн ийм мэдээнд гомдол ирлээ, Ёс зүйн зарчмын эдгээр зарчмыг зөрчсөн гэж гомдогч үзсэн байна, та бүхэн тайлбараа ирүүлнэ үү” гэсэн утгатай албан бичгийг илгээдэг. Редакц үүнд тайлбар ирүүлэх нь маш ач холбогдолтой. Редакц тухайн мэдээллийг мэргэжлийн хүрээнд бэлтгэсэн ч санамсаргүй алдаа гаргасан бол, эх сурвалжаа хамгаалах үүднээс нууцалсан бол, мэргэжлийн ёс зүйгээ зөрчсөн гэдгээ хүлээн зөвшөөрсөн бол хариу тайлбартаа дурдаж нээлттэй ажиллах нь зөв бөгөөд ингэж ажиллаж чадаж байгаа эсэхээс тухайн редакцын мэргэжлийн байх, төлөвшилтэй байх нь харагддаг. Мэдээж редакцын тайлбар ёс зүйгээ зөрчсөнийг зөвтгөхгүй ч алдаагаа ухамсарласан редакцын нэрийг олон нийтэд дурдахгүйгээр хурлын шийдвэрээ олонд танилцуулдаг хүнлэг журам ХМЗ-д үйлчилдэг.

Мэргэжлийн төлөвшсөн редакц гэдгээ үргэлж харуулдаг хэвлэл мэдээллийн байгууллага олон байгаа нь талархуштай.

ЭРЭН СУРВАЛЖЛАГЫН ГОЛ ДҮРҮҮД ГОМДОМТГОЙ

ХМЗ-д ирж буй гомдлын багагүй хувийг сэтгүүлчдийн эрэн сурвалжилсан нийтлэл, нэвтрүүлгүүд эзэлж байна. Эрэн сурвалжилга бол сэтгүүлчийн уйгагүй хөдөлмөр, няцашгүй оролдлогын үр дүнд цаг хугацаа зарцуулан бий болдог бүтээл. Эрэн сурвалжилсан бүтээлд олны нүдэнд тэр болгон ил харагдаад байдаггүй буруу үйлдлийг баримтаар нотолдог. Илчлэгдсэн баримтад нэр холбогдсон хувь хүн, байгууллага “сэтгүүлч намайг, биднийг гүтгэсэн, нэр хүндийг гутаасан” гэж үзэн гомдол гаргах нь түгээмэл байна. Эрэн сурвалжилсан бүтээл нь баримт, нотолгоотой байдаг учраас ийм гомдлыг хэлэлцэхэд ч урамтай байдаг. Гэвч санамсаргүй алдаанаас болж буруудах харамсалтай тохиолдол ч байдаг.



Баримт

2020 оны нэгдүгээр сарын 25-ны өдөр нэгэн телевизээр “МХБХ-н дахь бэлгийн хүчирхийлэл-2” нэвтрүүлэг цацагдсан. Энэ бол маш сайн эрэн сурвалжилсан нэвтрүүлэг. Редакцын зүгээс ирүүлсэн тайлбартаа үүнийгээ дурдсан байсан. Уг тайлбарт сэтгүүлч энэ нэвтрүүлгийг бэлдэхийн тулд гурван сарын турш баримт цуглуулсан, эмзэг сэдвийн тухай хөндөж байгаа учраас хохирогчдыг хамгаалах үүднээс дуу хоолойг өөрчлөх, царайг танигдахгүй болгох, зарим үйлдлийг жүжигчлэн зохиомжилсон гэдгээ дурдсан. Гэвч харамсалтай нь нэвтрүүлгийн дундуур хохирогчдын бөөндөө авахуулсан зургийг харуулсан нь алдаа болж, Ёс зүйн зарчмын 2.3 буюу “Хувийн гэрэл зураг, дүрс бичлэгийг ашиглах тохиолдолд тухайн хүний болон насанд хүрээгүй хүмүүсийн асран хамгаалагчийн зөвшөөрлийг авна” гэсэн заалтыг зөрчсөн гэсэн дүгнэлт гарсан.

БУСДЫН ЭРХ АШГИЙН МАРГААНД ТАТАГДАН ОРОХООС СЭРГИЙЛЭХ

Улс төр, эдийн засаг, нийгмийн харилцаанд гарч байгаа эрх ашгийн зөрчилдөөнд сэтгүүлчид татагдан орох тохиолдол байна. Албан тушаалын эрх ашиг, бизнес хоорондын маргаан, улс төрийн намууд эрх мэдлийн төлөөх эрх ашгийн тэмцлээ хэвлэлээр дамжуулан илэрхийлж байгаа бөгөөд ийм төрлийн мэдээлэл нь хэдийгээр эх сурвалжтай, эзэн биетэй мэт боловч нэг талын тэнцвэргүй мэдээлэл юм.



Баримт

2020 оны есдүгээр сарын 5-ны өдөр Хөдөлмөрийн Үндэсний нам /ХҮН/-ын нийслэлийн хорооны хурлыг мэдээлсэн хоёр редакцад хаяглан ХҮН-аас гомдол ирүүлсэн. Намаас ирүүлсэн гомдолд “редакц мэдээллийг бэлтгэхдээ намд 2018 он хүртэл гишүүн байсан, одоо гишүүнчлэлгүй, холбоо хамааралгүй бүлэг этгээдүүд намын нэр, таних тэмдгийг зөвшөөрөлгүйгээр ашиглан улс төрийн үзэл бодлоо илэрхийлснийг нягтлалгүй олон нийтэд нэг талын баримт, эх сурвалжтай ор үндэсгүй, буруу ташаа, хуурамч мэдээ дамжуулсан” гэж үзсэн. Хороо хэлэлцээд зөрчил гаргаагүй гэж үзсэн. Гэхдээ хэдийгээр тухайн редакцын мэдээ мэргэжлийн хэм хэмжээний хүрээнд бэлтгэгдсэн учраас зөрчил гаргаагүй гэж үзсэн ч энэ үйл явдал нь тус намын дотоод зөрчлөөс үүдэн хэсэг нөхөд нь тусдаа хурал зарласан байсан. Үйл явдлын өрнөлөөс нэг хэсгийг салган авч мэдээлэхгүй байх нь, учир шалтгааныг дурдах нь сэтгүүлч, редакцын үүрэг байх учиртай.



Баримт

Одоо Шадар сайдаар ажиллаж буй С.Амарсайханыг Улаанбаатар хотын Захирагчаар томилогдохын өмнө болон томилогдсоны дараа түүний эсрэг мэдээллийн зохион байгуулалттай дайралтууд хэвлэлээр хийгдэж, ХМЗ-д ч нэг биш удаа гомдол ирж байсан. Тухайлбал, “Зайсангийн зүүн сугыг гижигдэх нь гэмт хэрэг мөн”, “Хотыг холгогч С.Амарсайханы шуналын золиосонд Зайсан толгой, Хатан Туул өртсөөр”, “Хатан Туулыг ширгээгч С.Амарсайханыг давargасаар байх уу” гэсэн гарчигтай нийтлэлүүдэд сэтгүүлч ёс зүйн алдаа гаргасан гэсэн гомдол ирж байсан. Албан тушаалын томилгоо тойрсон тэмцлийн нэгээхэн хэсэг хэвлэлээр, сэтгүүлчдээр дамжин хийгдэж байгаа нь ийнхүү ХМЗ-д гомдол болон ирдэг.



Баримт

Компани хоорондын маргаан, эрх ашиг бүхий бүлгүүдийн хоорондын зөрчилдөөнийг нэг талын эрх ашгийг барин олон хэвлэл зэрэг мэдээлэх арга барил сүүлийн жилүүдэд сэтгүүл зүйд үзэгдэх болсон нь мөн л гомдол болон ХМЗ-д ирсэн жишээ нэг биш. Үүний нэг нь 2019 оны тавдугаар сарын 22-ны өдөр хэд хэдэн телевизийн мэдээний хөтөлбөр, чамгүй олон сайт, мөн өдөр тутмын хоёр сонинд нэг ижил агуулга бүхий мэдээ гарсан явдал юм. Тухайлбал,

SBN: “Мобиком корпорацийг түрээсийн төлбөрөө төлөхийг шаардлаа, Мобиком корпорацийн удирдлагуудыг шалгуулахаар АТГ-т хандлаа”

MH25: “Мобиком корпораци компанийн түрээсийн мөнгөтэй холбоотой маргаан дэгдлээ”,

MNC: “Мобиком корпораци байрны түрээсээ төлөлгүй 5 сар болсон гэв”,

Zaluu.com: “Мобиком корпораци түрээсээ төлөлгүй 5 сар болжээ”

Medee.mn: “Мобикомын удирдлагуудыг АТГ-аас шалгахаар болжээ”

Dardas.mn: “Мобикомын удирдлагуудыг АТГ-аас шалгана”,

Sodonnews.mn: “Мобикомын удирдлагуудыг АТГ-аас шалгахаар болжээ”

Fact.mn: “Японы томоохон KDDI-н охин компани Монголын жижиг компанийг дээрэлхсэн үү”

Ene.mn: “Мобикомын удирдлагууд АТГ-т шалгагдана”

Murch.mn: “Мобиком корпорацийг түрээсээ төлөхийг шаардаж шаардлага хүргүүллээ”

Chuhai.mn: “Японы томоохон KDDI корпорацийн охин компани түрээсийн төлбөрөө өгөхгүй 5 сар болжээ”

shuud.mn: “Монгол, Японы хөрөнгө оруулалттай “Мобиком”-ын салбар компанийнхан шүүхэд дуудагдсаны учир”

grandnews.mn: “Мобикомын удирдлагуудыг АТГ-аас шалгахаар болжээ” гэсэн гарчигтай мэдээ гарсан. Эдгээр мэдээлэл ёс зүйн зөрчилтэй гэж үзэн Мобиком корпораци ХМЗ-д гомдол гаргасан юм. Ёс зүйн хороо эдгээр гомдлыг хэлэлцээд редакциудын бэлтгэсэн мэдээ Ёс зүйн зарчмын 1.1 буюу “Мэдээлэл нь үнэнд нийцсэн эсэхийг баталгаажуулж, санамсаргүй алдаа гаргахаас зайлсхийнэ”, 1.2 буюу “Эх сурвалжийн баталгаатай эсэхийг нягталж, тодорхой дурдахыг эрмэлзэнэ”, 1.6 буюу “Баталгаагүй мэдээлэл, таамаглал, ам дамжсан яриаг таамаг хэмээн тодорхой дурдана”, 1.8 буюу “Буруутгагдсан, шүүмжлэгдсэн этгээдэд тайлбар өгөх боломж олгоно”, 4.2 буюу “Шүүх гэм буруутайг нь нотлоогүй бол хэнийг ч гэм буруутай гэж үзэхгүй” гэсэн заалтуудыг зөрчсөн гэсэн дүгнэлт гаргасан юм.

ХОХИРОГЧИЙГ ХАМГААЛ

Ёс зүйн зарчмын 6-д “Хувийн нууцад хүндэтгэлтэй хандана” гэж заасан бөгөөд энэ заалт нь дотроо

6.1 - Хэргийн сэжигтэн этгээдийн нэр, хувийн мэдээлэл болон зургийг бусдад танигдахуйц байдлаар нийтэлж, нэвтрүүлэхдээ хувь хүний эрхийг хамгаалах шаардлагыг харгалзана.

6.2 - Зөвхөн олон нийтийн тусын тулд хүний нэр, зураг болон бусад хувийн мэдээллийг нийтэд ил болгоно.

6.3 - Олон нийтийн тусын тулд гэдэг ойлголтыг “олон нийтэд сонирхолтой” мэдээлэлтэй эндүүрч болохгүй.

6.4 - Гэмт хэрэгт холбогдсон насанд хүрээгүй хүний нэр, хувийн бусад мэдээллийг нийтэд дэлгэхгүй.

6.5 - Гэмт хэрэг, ослын хохирогчид нэр, нас, албан тушаал болон бусад хувийн мэдээллээ хамгаалуулах эрхтэй.

6.6 - Бие болон сэтгэл санааны эмгэг, эрүүл мэндийн тухай мэдээлэл нь хувийн нууцад хамаарах бөгөөд тухайн хүний болон асран хамгаалагчийнх нь зөвшөөрөлгүйгээр нийтэлж, нэвтрүүлэхийг цээрлэнэ.

6.7 - Амиа егүүтгэх тохиолдлыг харуулах, нэн ялангуяа нэрийг нь дурьдах, дүрс, нөхцөл байдлыг нь нарийвчлан харуулахаас зайлсхийнэ.

6.8 - Тухайн мэдээлэлтэй шууд холбоотой биш л бол гэмт хэргийн сэжигтэн, золиос, хүчирхийлэл, осол гамшигт өртөгсдийн гэр бүл, ойр дотны хүмүүсийн овог нэр, ажил, албан тушаал, гэрэл зураг, дүрсийг тэдний зөвшөөрөлгүйгээр нийтэлж, нэвтрүүлэхгүй хэмээн 8 зүйл болон задардаг. Өөрөөр хэлбэл, сэтгүүлч эдгээр дүрмээ баримталбал хохирогчийн хамгаалж чадна гэсэн үг.

2020-2021 онд 6-р заалтад хамаарах гомдол хэд хэд ирсэн нь анхаарал татаж байна. Тухайлбал, сураггүй алга болсон хэмээн эрэн сурвалжилж байсан бага насны хүүхдийг хэд хоногийн дараа хүчирхийлж, амь насыг нь бүрэлгэснийг олсон тухай мэдээлэхдээ хэд хэдэн редакц хохирогчийн зургийг гаргаж, нэрийг нь бүтнээр дурдаж, амьдарч байсан гэрийг нь харуулсан, нийслэлийн төв талбайд биеэ галдан шатаасан хүний талаар мэдээлэхдээ талийгаачийг танигдахуйцаар зургийг гаргасан, шатсан цогцосны хирдхийлгэсэн зургийг нийтэлсэн, өөрийгөө галдан шатааж байгаа видеог үзүүлсэн, залуус нэг нэгнээ хөнөөсөн байж болзошгүй хэргийг сурвалжлахдаа хохирогчийг танигдахуйцаар дүрсэлсэн, коронавирусын халдвараар нас барсан талийгаачийн оршуулгыг ар гэрийнхэн нь зөвшөөрөхгүй гэж байхад телевизээр гаргасан зэрэг алдааг редакцууд гаргалаа.

Мэдээж дуулиант, олны анхаарлыг татах хэргийг шуурхай сурвалжилж, шинэ баримт олох нь сэтгүүлчийн ажил мөн боловч хохирогчийг хамгаалах сэтгэхүйг эн тэргүүнд тавих учиртай.

БАЙЖ БОЛОМГҮЙ, БҮДҮҮЛЭГ АЛДАА

Мэргэжлийн ёс зүйд огт нийцэхгүй алдаа гаргах тохиолдол байна.



Баримт

“Монгол нөхөртэй Япон бүсгүй Кикүчи Эрика: Жаахан царай, амт муутай болохоос биш бууз, цуйван хийчихнэ ээ” гэсэн мэдээ нэгэн сайтад хэвлэгдсэн. Гэтэл нь энэ нь өдөр тутмын нэгэн сонинд нийтлэгдсэн ярилцлагаас “босгосон” мэдээ байсан. Мэдээгээ бэлтгэхдээ ярилцлага өгсөн хүний талаар буруу ойлголт төрүүлэхүйц хэсгүүдийг тасдан авсан.



Баримт

Эх сурвалжаас авсан ярилцлагаа хэсэг хугацааны дараа нийтлэхдээ ярилцлага авснаас хойш өрнөсөн улс төрийн үйл явдалд тохируулан ярилцагчийн яриаг өөрчилсөн.



Баримт

Нэгэн компанийн буруутай үйл ажиллагааны талаар сурвалжилга хийчихээд, компанийн удирдлагаас мөнгө нэхэж, мөнгө өгөхгүй бол хэвлэнэ гэж сүрдүүлсэн. Компани ХМЗ-д гомдол гаргасан. Компанийнхан мөнгө нэхсэн сэтгүүлчийн утасны яриаг бичиж авснаа нотолгоо болгож өгсөн. Энэ тохиолдол ХМЗ-д ирсэн гомдлуудаас хамгийн ноцтой ёс зүйн зөрчил болсон юм.

ЭЭРЭГ ХАНДЛАГА: ЗАЛРУУЛГА ГАРГАХ, УУЧЛАЛ ГҮЙХ

ХМЗ гомдол хэлэлцэж дүгнэлт гаргаж эхэлснээс хойших өнгөрсөн 7 жилийн хугацаанд гарсан эерэг хандлагын нэг нь редакцууд алдаагаа ухамсарлаж, залруулга гаргах, мөн уучлал гуйх соёлд суралцаж байгаа явдал юм. Жил ирэх тусам залруулга гаргах, гомдол мэдүүлэгчээс уучлал гуйх редакцын тоо нэмэгдэж байна. Гэхдээ залруулга гаргаж, уучлал гуйснаар тухайн гомдлыг хэлэлцэхгүй гэсэн үг биш юм. Ёс зүйн зөрчил байгаа зөрчсөн гэсэн дүгнэлтийг гаргана, харин олон нийтэд мэдээлэхдээ зөрчил гаргасан редакцын нэрийг дурддаггүй журамтай.



Баримт

2021 оны хоёрдугаар сарын 28-ны өдөр нэгэн сайтад “Эмэгтэйчүүдийн жолоо барих эрхийг хасчихвал Улаанбаатар түгжрэлгүй болно” гэсэн гарчигтай нийтлэл гарсан. Энэ нийтлэлд эмэгтэй хүн жолоо барих чадвар муу учраас нийслэл хотын түгжрэлийн шалтгаан болж байгаа учраас жолоо барих эрхийг нь хасъя гэсэн агуулгыг илэрхийлсэн. Энэхүү нийтлэлд иргэнээс гомдол ирсэн юм. Редакц уг нийтлэлийг хамтын ажиллагааны хүрээнд өдөр тутмын сонинд гарсан нийтлэлийг эх сурвалжтай нийтэлсэн ч уг нийтлэлийн агуулга эмэгтэйчүүдийг ялгаварласан хэрэг мөн гэдгээ хүлээн зөвшөөрч уг нийтлэлийг мэдээллийн архиваасаа устгаснаа илэрхийлсэн. Гэхдээ залруулга гаргаагүй, зөвхөн архиваасаа устгасан. Залруулга гаргаж, уучлал гуйхгүй ингэж мэдээллийг архиваас устгах нь редакц алдаагаа ухамсарлаж байгааг илтгэж байгаа хэдий ч залруулга гаргах нь илүү ёс зүйтэй үйлдэл болох юм. Архиваас мэдээллийг устгах нь технологийн боломжийн хувьд цахим орчны хэвлэлийн редакциудад боломжтой, харин сонин, сэтгүүл зэрэг хэвлэмэл контент, мөн телевизээр цацагдсан контентын хувьд боломжгүй юм. Тиймээс редакцуудад ижил тэгш нөхцөл бий болгох үүднээс залруулга гаргах, уучлал гуйх хэлбэрийг алдаагаа залруулсанд тооцох нь цаашдаа зөв болно.

Мөн залруулга гаргана гэдгээ ХМЗ-д илэрхийлдэг ч залруулгыг хэзээ, ямар хэлбэрээр хийснийг хянах боломжгүй байгааг харгалзан, залруулга гаргаж, уучлал гуйснаа редакц ХМЗ-д ирүүлэх хариу тайлбартаа нотлох журмын өөрчлөлт шаардлагатай байгаа юм.

СЭТГҮҮЛЧИЙГ ДАВХАР ЯЛЛАХ ХҮСЭЛТЭЙ ГОМДОГЧИД БИЙ

Сэтгүүлч, редакцын бэлтгэн түгээсэн мэдээ, мэдээлэлд гомдол гаргаж байгаа зарим гомдогч давхар яллах хүсэлтэй байдаг. Өөрөөр хэлбэл, ХМЗ-д гомдол гаргасан хэрнээ мөн хууль хяналтын байгууллагад давхар гомдол гаргадаг. ХМЗ-ийн Гомдол барагдуулах журамд хууль хяналтын байгууллагад гомдол нь давхар хянагдаж байгаа гомдлыг хууль хяналтын байгууллагын шийд гартал хэлэлцэхийг хойшлуулж болдог. Редакцын бэлдсэн мэдээ ёс зүйн зөрчилгүй, мэргэжлийн хэм хэмжээнд бэлтгэгдсэн нь тодорхой бол хойшлуулахгүйгээр ч дүгнэлтээ гаргах боломжтой. ХМЗ-өөр гомдлыг шийдүүлэх нь гомдогч тал асуудлаа цаг хугацаа алдахгүй хурдан шийдүүлэх, өмгөөлөгчийн зардал хэмнэх давуу талтайн дээр мэргэжлийн сэтгүүл зүйг хөгжүүлэх, цаашлаад хэвлэн нийтлэх эрх чөлөөг дээдлэх эерэг үр дагавартай. Сэтгүүлч, редакцтай холбоотой гомдлыг хууль хяналтын байгууллагаар шийдүүлэх практик нь сэтгүүлчдэд өөрийн цензурыг бий болгох, эрэн сурвалжилга хийх хүсэл эрмэлзлийг мохоох сөрөг үр дагавартай юм.

Мөн ХМЗ нь гомдлыг хувь сэтгүүлч хамаатуулж хүлээж авдаггүй, тухайн мэдээллийг бэлтгэн түгээсэн редакцад хаяглан гомдол авдаг нь мэргэжлийн сэтгүүл зүйг төлөвшүүлэхэд оруулж буй том хувь нэмэр юм.



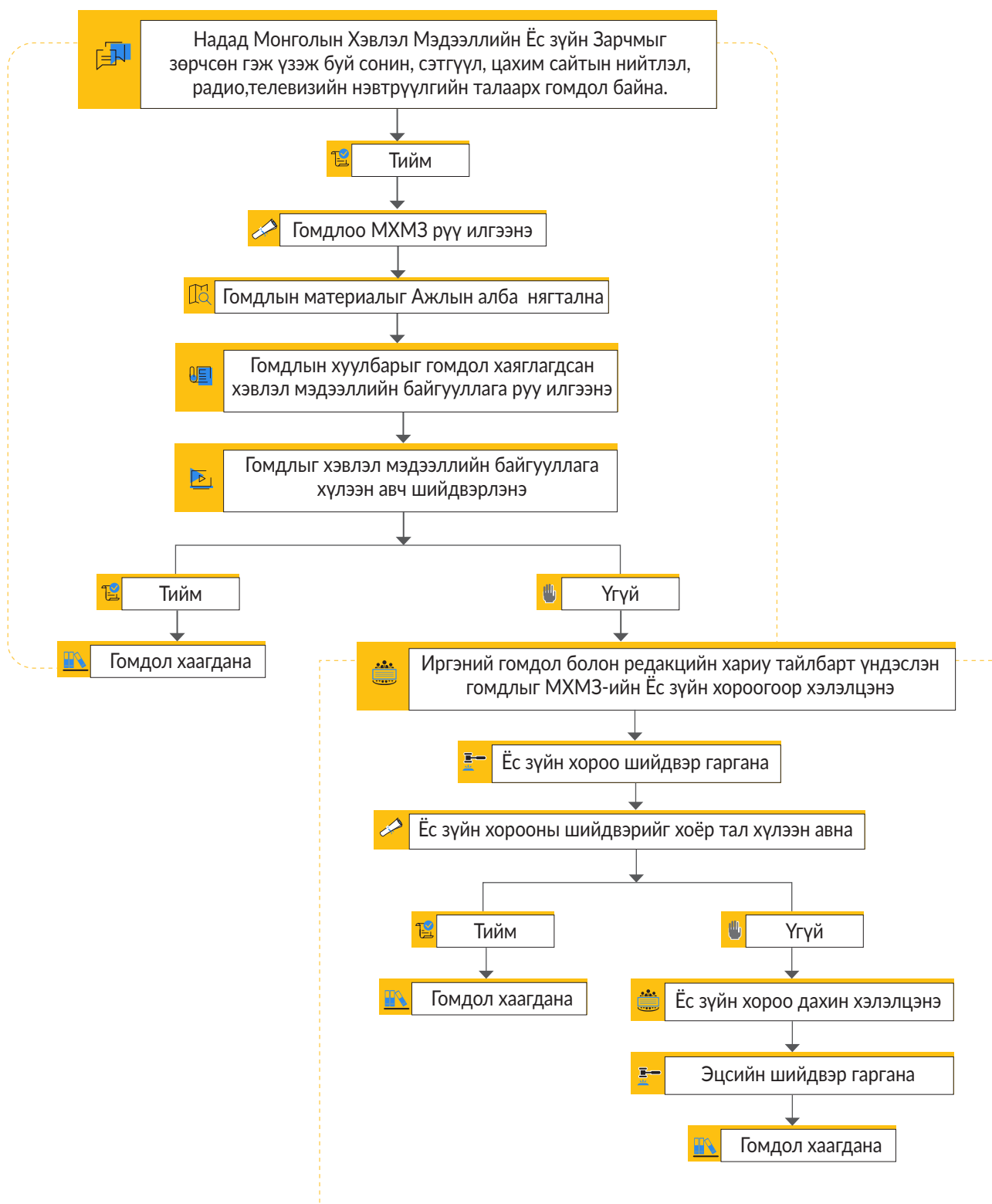
Баримт

Нэгэн сайтад 2020 оны хоёрдугаар сарын 6-ны өдөр “Эрдэнэт үйлдвэрийн мөнгө ёолдоггүй ба дураараа дургигчид” гарчигтай эрэн сурвалжилсан материал нийтлэгдсэн. Уг нийтлэлд “Эрдэнэт” үйлдвэрээс зарласан түлш шатахуун нийлүүлэх тендерт оролцон ялсан “Сод Монгол” групп “Эрдэнэт” үйлдвэрийн удирдлагатай хавсран ажиллаж энэ тендерт ялсан тухай өгүүлсэн. Тухайн нийтлэл сэтгүүлч “Шилэн данс дээрх бодит гүйлгээ”, “Бараа материал худалдан авах тухай санал, үндэслэл” зэрэг бичгийн эх сурвалжуудыг баримт болгон ашигласан, түүнийгээ ч тодорхой дурдсан, хоёрт, энэ нийтлэлд хэт дэврүүлсэн, хөөргөсөн зүйл байхгүй, сэтгүүлч баримтын дагуу дүгнэлт хийсэн, сэтгүүлч мэдээллийг цуглуулж, олсон мэдээлэлдээ тулгуурлан ажилласан тул гомдогчийн үзсэн шиг “Мэдээллийг мушгин гуйвуулах, бүсдыг гүтгэх, доромжлох, мэргэжлийн давуу байдлаа урвуулан мэдээллийг хувийн зорилгод ашиглахгүй. Мөн мэдээлэх, эс мэдээлэхийн тулд аливаа хэлбэрийн авлига авахаас татгалзана” гэснийг зөрчөөгүй хэмээн үзсэн.

Бэлтгэсэн: Д.НАРАНТУЯА, ХМЗ-ийн Хараат бус зөвлөх

2022.06.21

ХЭВЛЭЛ МЭДЭЭЛЛИЙН ЗӨВЛӨЛД ГОМДОЛ ГАРГАХ СХЕМ



ХЭВЛЭЛ МЭДЭЭЛЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН БҮТЭЦ



2021 ОНД ХЭВЛЭЛ МЭДЭЭЛЛИЙН ӨӨРИЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ ДЭМЖСЭН БАЙГУУЛЛАГУУД



НЭГДСЭН
ҮНДЭСНИЙ
БАЙГУУЛАГА
МОНГОЛ УЛС

KOICA
Korea International
Cooperation Agency



World Health
Organization

OSCE

DW Akademie

германы
хамтын ажиллагаа
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

MCIR
Mongolian Center for
Investigative Reporting

НЭЭЛТЭЙ
НИЙГЭМ
ФОРУМ

UNFPA
НҮБ-ын Хүн Амын Сан

**UN
DP**



British Embassy
Ulaanbaatar



ХАРИУЦАА ХОЛБООНЫ
ЗОХИЦУУЛАХ
ХОРОО



21
РААСО
ТӨЛӨӨСӨН
САНД
АВМАГ



Мэдээлэл Холбооны
Операторуудын Ассоциаци



МОНГОЛЫН
САЙТЫН ХОЛБОО

n
news
agency

МОНГОЛTV

ikon™
next
horizon

ГЛОБ
ИНТЕРНЭШЛ
ТӨВ



ЖЕНДЭРИЙН
ҮНДЭСНИЙ ХОРОО

TOP



ntv

STAR MONGOLIA

**ӨДРИЙН
СОНИН**

UB.LIFE

gogo
NEWS AGENCY

MNB
MONGOLIAN NATIONAL BROADCASTING



TIME

**UNLIMITED
MEDIA
GROUP**

ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ЯАМ

**MEDIA
GROUP**



ubn
Ulaanbaatar News Agency

**21st
Century
Forum**

Mongol Content

Urug
Mongolian
Independent
Media

Бодомж
Залуусын
Холбоо

peak

ЗУУНЫ МЭДЭЭ

Eguur.mn

9tv

ХААДАРТ ВЕБИНС СОСЛОВЫН
ҮНДЭСНИЙ ТӨВ



ГЭН НЭГЭЖ
ОРОН НҮТГИЙН
ТЕЛЕВИЗОРЫН ХОЛБОО

mpress.mn | Тэгш эрхийн төлөө...

